

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Lubelska Delegatura w Lublinie

DLL.410.1.1.2026

**Pan
Krzysztof Komorski
Wojewoda Lubelski**

ul. Spokojna 4
20-914 Lublin

Wystąpienie pokontrolne

**P/26/001 Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 85/06
województwo lubelskie**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin (dalej: LUW lub Urząd).

Kierownik jednostki kontrolowanej

Krzysztof Komorski, Wojewoda Lubelski, od 20 grudnia 2023 r. (dalej: Wojewoda lub WL).

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024 okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Lubelska Delegatura w Lublinie.

Kontrolerzy

1. Katarzyna Typiak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr DLL/27/2026 z 12 stycznia 2026 r.
2. Barbara Koszałka, doradca ekonomiczny, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr DLL/23/2026 z 12 stycznia 2026 r.
3. Przemysław Fidecki, doradca ekonomiczny, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr DLL/25/2026 z 12 stycznia 2026 r.
4. Paweł Gruszkiewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr DLL/24/2026 z 12 stycznia 2026 r.
5. Agnieszka Kulik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr DLL/26/2026 z 12 stycznia 2026 r.
6. Katarzyna Jabłońska-Karczmarczyk, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr DLL/67/2026 z 23 marca 2026 r.

(akta kontroli tom I str. 2-14)

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2025 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/06 – województwo lubelskie oraz ocena wykonania planu finansowego dysponenta III stopnia funkcjonującego w ramach tej części budżetu państwa.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

Ocenie podlegały w szczególności:

- działania związane z ustalaniem, pobieraniem i egzekucją dochodów budżetowych,
- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych², w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/06.

Celem kontroli było również dokonanie oceny wykonania planu finansowego Urzędu na 2025 r. (jako dysponenta III stopnia) pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.

Ocenie podlegały w szczególności:

- działania związane z ustalaniem, pobieraniem i egzekucją dochodów budżetowych,
- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/06 wykorzystano również wyniki kontroli P/26/001 *Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. – wykonania planu finansowego Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Lublinie oraz wykonanie planu finansowego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Lublinie*, a także kontroli I/25/003 *Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie wybranych inwestycji w województwie lubelskim*, przeprowadzonej w Komendach Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim i Puławach, Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Tomaszowie Lubelskim, Starostwie Powiatowym we Włodawie i Zarządzie Dróg Powiatowych we Włodawie.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności*.

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 85/06 – województwo lubelskie. Zgodnie z przyjętymi w kontroli wykonania budżetu państwa kryteriami stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na sformułowaną ocenę.

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm., dalej: ufp.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Na podstawie badanej próby wydatków⁴ w kwocie 333 275,3 tys. zł, stanowiącej 9% wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich⁵ w ramach części 85/06 – województwo lubelskie, ustalono, że zostały one poniesione zgodnie z założeniami ustawy budżetowej na 2025 r.⁶ i służyły realizacji zadań Wojewody. Środki z rezerw celowych i ogólnej zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na wydaniu decyzji o zablokowaniu zaplanowanych wydatków odpowiednio 72 i 111 dni od daty pozyskania informacji o ich niewykorzystaniu w 2025 r., nieuwzględnieniu w księgach 2025 r. kar umownych w wysokości 66,7 tys. zł oraz naruszeniu obowiązujących terminów i zasad doręczania pism w postępowaniach dotyczących ustalania poziomu potrzeby wsparcia.

Na podstawie analizy wybranej próby zaległości z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 600,6 tys. zł (11,1% zaległości Urzędu) stwierdzono, że prowadzono właściwe działania w celu ich windykacji. Ulg w spłacie należności udzielano zgodnie z przepisami, a 22 z 25 należności ujęto w księgach rachunkowych prawidłowo. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła zaksięgowania należności wynikających z dwóch decyzji na łączną kwotę 373,3 tys. zł z opóźnieniem czterech i 27 miesięcy.

Księgi rachunkowe dysponenta części były prowadzone rzetelnie i sprawdzalnie. Dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami poprawnie ujęto w księgach rachunkowych, z wyjątkiem 9 ze 107 zapisów księgowych, w których wprowadzono błędne daty dowodów i daty księgowania.

Łączne sprawozdania dysponenta części 85/06 oraz jednostkowe LUW zostały sporządzone prawidłowo i terminowo, a stwierdzone w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu nieprawidłowości nie wpłynęły na pozytywną opinię o sprawozdaniach. Funkcjonujący w LUW system kontroli zarządczej zapewniał prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

1.1. Dochody zrealizowane w 2025 r. w części 85/06 wyniosły 183 820,1 tys. zł i były o 28 733,4 tys. zł, tj. o 18,5% wyższe od wykonanych w 2024 r. i o 66 054,1 tys. zł (tj. o 56,1%) wyższe od dochodów zaplanowanych w ustawie budżetowej.

Dochody wyższe od wykonanych w 2024 r. i wyższe od planowanych na 2025 r. osiągnięto w szczególności z wpływów z gospodarowania gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa

⁴ Próba została wylosowana metodą monetarną i uzupełniona w drodze doboru celowego.

⁵ Dalej: BŚE.

⁶ Ustawa budżetowa na 2025 r. z dnia 9 stycznia 2025 r. (Dz. U. poz. 63).

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę cząstkową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

(odpowiednio o 21 996,7 tys. zł i 42 546,2 tys. zł, tj. o 37,5% i 111,5%) oraz wyegzekwowanych przez komorników świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych (o 1420,8 tys. zł i 3122,4 tys. zł, tj. o 4% i 9,2%). Głównymi przyczynami osiągnięcia wyższych dochodów z tych źródeł były: działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych, większe wpływy z tytułu odpłatnego zbycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego w trybie art. 198 g ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁸ (wnioski składano w terminie do 31 sierpnia 2024 r., a w związku z czasochłonną wyceną nieruchomości większość transakcji zawarto dopiero w 2025 r.) oraz aktualizacja opłat za użytkowanie wieczyste.

Dochody niższe od wykonanych w 2024 r. osiągnięto głównie z opłat za złożenie wniosku o wpis do Centralnego Rejestru Osób Uprawnionych do Wykonywania Zawodu Medycznego (o 820,2 tys. zł, tj. o 61,2%) oraz opłat pobieranych przez powiatowe inspektoraty weterynarii (o 680,8 tys. zł, tj. o 3,3%). Było to spowodowane m.in. mniejszą liczbą wniosków o wpis do rejestru, mniejszą liczbą ubojów i rozbiorów w masarniach i rzeźniach, spadkiem eksportu zwierząt. Dochody niższe niż planowane w 2025 r. osiągnięto w szczególności w Wojewódzkiej Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Lublinie (o 2296,5 tys. zł, tj. o 98,9%), co wynikało m.in. ze zwrotów kar pieniężnych w związku z wyrokami sądowymi uchylającymi decyzje o ich nałożeniu.

Dochody nieplanowane (14 289,1 tys. zł) osiągnięto przede wszystkim ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości i odsetek z tego tytułu.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 1, 16, tom IV str. 28-48, 63-76, 208-209)

Dochody zrealizowane przez Biuro Organizacji, Kadr i Budżetu Urzędu⁹ w 2025 r. wyniosły 12 238,2 tys. zł i były wyższe o 285,7 tys. zł, tj. o 2,4% od wykonanych w 2024 r. oraz wyższe o 2191,2 tys. zł, tj. o 21,8% od zaplanowanych na 2025 r. Głównym źródłem dochodów były wpływy z opłat paszportowych (wykonane w kwocie 7847 tys. zł) oraz najmu pomieszczeń LUW w Lublinie i delegaturach (1875,2 tys. zł). Wyższe niż planowano wykonanie dochodów budżetowych wynikało m.in. z trudności w oszacowaniu wpływów z opłat paszportowych i wydania zezwoleń na pracę cudzoziemcom¹⁰.

Dochody wykonane przez Wydział Finansów i Budżetu¹¹ LUW w 2025 r. wyniosły 136 578 tys. zł, były wyższe o 78,3% od planu oraz o 26% od wykonanych w 2024 r. Zrealizowane zostały głównie z wpływów od jednostek samorządu terytorialnego¹² z tytułu realizacji zadań zleconych (119 666,5 tys. zł).

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 1, tom III str. 2-3, 705-706)

1.2. Na koniec 2025 r. w części 85/06 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 1 298 528,1 tys. zł, w tym zaległości 1 287 082,1 tys. zł. W porównaniu do 2024 r. należności były

⁸ Dz. U. z 2026 r. poz. 399.

⁹ Dalej: BOKiBU. Biuro realizuje zadania dysponenta III stopnia.

¹⁰ Z dniem 1 grudnia 2025 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie wysokości opłat w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę oraz w związku z oświadczeniem o powierzeniu pracy cudzoziemcowi (Dz. U. 1622), w którym 4-krotnie zwiększono wysokość opłaty w związku ze złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na pracę lub oświadczeniem o powierzeniu pracy cudzoziemcowi.

¹¹ Dalej: WFiB. Wydział realizuje zadania dysponenta III stopnia.

¹² Dalej: jst.

wyższe o 71 539,3 tys. zł (tj. o 5,8%), a zaległości o 68 044,6 tys. zł (tj. o 5,6%). Zwiększenie dotyczyło głównie zaległości z tytułu zwrotu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych (z 1 146 188,8 tys. zł do 1 213 840,7 tys. zł, tj. o 5,9%). Przyczyną nieskutecznej egzekucji tych należności było bezrobocie oraz brak majątku dłużników alimentacyjnych. Zaległości z tytułu gospodarowania gruntami i nieruchomościami na koniec 2025 r. wyniosły 21 692 tys. zł (w porównaniu do 2024 r. zwiększyły się o 1204,6 tys. zł, tj. o 5,9%).

Według stanu na 31 grudnia 2025 r. zaległości z tytułu dochodów związanych z realizacją zadań zleconych przez jst wyniosły¹³ 1 238 713,8 tys. zł i były o 68 746,9 tys. zł wyższe w porównaniu do 2024 r., zaległości LUW 5422,4 tys. zł (niższe o 316,7 tys. zł), pozostałych jednostek budżetowych podległych WL 42 945,9 tys. zł (niższe o 385,6 tys. zł).

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 16, tom IV str. 80-103, 210-211)

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji zaległości Wojewoda m.in. przeprowadzał kontrole prawidłowości pobierania, odprowadzania i windykacji dochodów budżetowych, w tym związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej. Dyrektor WFiB wyjaśniła, że kierowano pisma do jednostek podległych informujące o nieprawidłowościach w zakresie m.in. działań windykacyjnych. Ponadto prowadzone były okresowe analizy dochodów budżetowych. W 2025 r. żadna jednostka podległa WL nie zgłaszała zapotrzebowania na szkolenie w zakresie zwiększenia efektywności działań egzekucyjnych oraz nie występowała do WL z wątpliwościami w tym zakresie. W 2025 r. pracownicy WFiB wzięli udział w szkoleniach: „Praktyka postępowania egzekucyjnego w administracji” oraz „Odsetki oraz koszty upomnienia w praktyce funkcjonowania JSFP – identyfikacja należności głównych oraz ubocznych”.

(akta kontroli tom IV str. 84-103)

W BOKiBU, według sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), należności do zapłaty na koniec 2025 r. wyniosły 155,1 tys. zł, a zaległości 147,7 tys. zł. Dotyczyły głównie kwoty zasądzonej wyrokiem sądu należności dotyczącej naprawienia szkody w kwocie 139 tys. zł, której termin wymagalności upłynął 26 stycznia 2023 r. W porównaniu do 2024 r. zaległości były niższe o 32,7 tys. zł, co było spowodowane głównie pomniejszeniem w sprawozdaniu należności z tytułu odszkodowania o odpisy aktualizujące, szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości w obszarze nr 3 Sprawozdawczość i księgi rachunkowe*.

Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2025 r. w WFiB wyniosły 8672,9 tys. zł i były o 573 tys. zł (tj. 7%) wyższe w porównaniu do 2024 r., a zaległości 5274,7 tys. zł (niższe o 284 tys. zł, tj. 5,1%).

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 1, tom III str. 4-12, 595-603, 705-706)

1.3. Kontrola terminowości zapłaty należności była prowadzona w WFiB i w BOKiBU¹⁴ w oparciu o ewidencję księgową. Wydziały te współdziałały w zakresie prowadzenia działań windykacyjnych z radcami prawnymi w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (WPNiK). Proces kontroli terminowości zapłaty dokumentowano w aktach spraw. Nie obowiązywały pisemne procedury w tym zakresie. W WFiB co kwartał, przy sporządzaniu sprawozdania Rb-27, pracownicy przygotowywali tabele należności, w których uwzględniono m.in. termin zapłaty i opis przebiegu sprawy. W przypadku braku wpłat, w zależności od rodzaju należności (cywilnoprawne lub

¹³ Zaległości w § 2350 w sprawozdaniu Rb-27 WFiB (zagregowanym).

¹⁴ Dwaj wykazani w systemie TREZOR dysponenci III stopnia, funkcjonujący w strukturze LUW.

publicznoprawne) do dłużników kierowano wezwania do zapłaty lub upomnienia. W odniesieniu do należności cywilnoprawnych działania egzekucyjne podejmowane były przez radców prawnych w WPNiK, windykacją należności publicznoprawnych zajmowali się pracownicy WFiB. Terminowość zapłaty należności badana była także w trakcie prowadzonych kontroli.

(akta kontroli tom I str. 530-535, 582-586 – plik 4, tom IV str. 84-103)

Szczegółową kontrolą pod kątem prawidłowości i terminowości ustalenia należności z tytułu dochodów budżetowych oraz ich ujęcia w ewidencji księgowej objęto 25 należności na łączną kwotę 1170,2 tys. zł, dobranych w sposób celowy, w tym 20 decyzji/postanowień, na podstawie których w ewidencji księgowej ujęto tzw. należności „przypisane” (łącznie 1153,5 tys. zł). Analiza wykazała m.in., że: prawidłowo zakwalifikowano dany rodzaj dochodu do kategorii dochodów przypisanych lub nieprzypisanych, wartość należności została prawidłowo ustalona, należności ujęte zostały w ewidencji księgowej w wysokości wynikającej z decyzji/postanowienia (z wyjątkiem jednego przypadku) i w prawidłowym okresie sprawozdawczym (z wyjątkiem dwóch przypadków), terminowo odprowadzano dochody na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. Badanie wykazało dwa przypadki zaksięgowania należności wynikających z decyzji administracyjnych z opóźnieniem w stosunku do terminu powstania należności oraz jeden przypadek błędnego zaksięgowania kwoty należności. Szczegółowo opisano to w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 353-383, 582-586 – pliki 4, 22, 26)

Weryfikacja podejmowanych w 2025 r. przez wierzyciela działań windykacyjnych w stosunku do wytypowanej próby sześciu zaległości na łączną kwotę 600,6 tys. zł¹⁵ wykazała m.in., że monitorowano proces windykacji należności prowadzony przez komorników sądowych lub organy egzekucyjne. W przypadku należności publicznoprawnych realizowano obowiązki wierzyciela wynikające z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 lipca 2024 r. w sprawie współpracy wierzyciela, organu egzekucyjnego i dłużnika zajętej wierzytelności w postępowaniu egzekucyjnym należności pieniężnych¹⁶.

(akta kontroli tom I str. 15-26, 529, 542, 582-586 – pliki 1, 4, tom III str. 6-12)

Łączna kwota umorzonych należności z tytułu dochodów budżetowych w LUW wyniosła w 2025 r. 229,9 tys. zł (w tym 229,7 tys. zł w WFiB oraz 0,2 tys. zł w BOKiBU), a odroczonych i rozłożonych na raty 160,2 tys. zł¹⁷. Nie opracowano sformalizowanych procedur umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych. Szczegółową kontrolą prawidłowości udzielania ulg w spłacie należności objęto, dobrane w sposób celowy, cztery należności umorzone w kwocie 105 tys. zł oraz cztery rozłożone na raty w kwocie 130,8 tys. zł. Analiza wykazała m.in., że: postępowania prowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami; podejmując decyzje o zastosowaniu ulg szczegółowo analizowano stan faktyczny i okoliczności sprawy; zastosowane ulgi w spłacie należności były uzasadnione. W przypadku umorzenia, rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności opłaty legalizacyjnej, uwzględniono ważny interes podatnika i interes publiczny; umorzenie należności z tytułu naprawienia szkody było uzasadnione bezskutecznością postępowań egzekucyjnych.

(akta kontroli tom I str. 162-170, 582-586 – pliki 4, 22, 26, 28, tom III str. 9-10)

¹⁵ Należności główne od sześciu dłużników, w tym pięć w ewidencji księgowej WFiB na kwotę 461,6 tys. zł i jedna w ewidencji księgowej BOKiBU na kwotę 139 tys. zł.

¹⁶ Dz. U. poz. 1023.

¹⁷ Łącznie z opłatą prolongacyjną w kwocie 20,2 tys. zł.

Według danych LUW na 31 grudnia 2025 r. osiem należności na łączną kwotę 109,7 tys. zł było przedawnionych, w tym: jedna (4,3 tys. zł) dotyczyła kosztów egzekucyjnych, a siedem (105,4 tys. zł) należności cywilnoprawnych, które zgodnie z ustawą z dnia 16 marca 2012 r. o likwidacji delegatur terenowych ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa¹⁸, z dniem 30 kwietnia 2012 r. przejął Wojewoda Lubelski. Przedawnienie należności nastąpiło w wyniku bezskutecznej egzekucji. W dniu 6 lutego 2026 r. WL wydał decyzję o stwierdzeniu przedawnienia należności z tytułu kosztów egzekucyjnych, w której za zasadne uznał dokonanie odpisu z ksiąg rachunkowych. Działania w celu umorzenia należności cywilnoprawnych nie zostały zakończone. W przypadku dwóch należności od jednego dłużnika, na łączną kwotę 39,3 tys. zł, w tym należność główna 10 tys. zł i odsetki 29,3 tys. zł, działania zostały podjęte dopiero w 2026 r., pomimo że przedawnienie należności zostało stwierdzone przez Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy postanowieniem z 27 października 2022 r. o oddaleniu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, a następnie postanowieniem z 27 stycznia 2023 r. Sąd Okręgowy oddalił zażalenie złożone przez Wojewodę Lubelskiego na ww. postanowienie z 27 października 2022 r. Szczegółowo opisano to w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu wyjaśniła, że terminy przedawnienia należności monitorowane są przez pracowników zajmujących się daną sprawą oraz nadzorowane przez kierownika oddziału i głównego księgowego budżetu Wojewody. Weryfikowane są informacje mające wpływ na terminy przedawnienia, przygotowywane są kwartalne zestawienia należności, w których uwzględniane są m.in. termin wymagalności, opis sprawy. W sytuacji, gdy zbliża się termin przedawnienia należności, wszczynane są postępowania egzekucyjne w celu ponownego zbadania możliwości wyegzekwowania należności.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 4, tom IV str. 195-207, 216-245)

1.4. Obowiązek nadzoru i kontroli dysponenta części w zakresie, o którym mowa w art. 175 ust. 2 ufp, realizowano m.in. poprzez dokonywanie kwartalnych analiz wykonania budżetu, obejmujących działania podejmowane w celu windykacji zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych. Wojewoda przeprowadzał również kontrole, których celem była m.in. ocena prawidłowości pobierania i odprowadzania dochodów budżetowych, w tym związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz terminowość zapłaty należności Skarbu Państwa. W 2025 r. pracownicy WFiB przeprowadzili 27 kontroli w jednostkach budżetowych i w jst, z tego m.in. w wojewódzkiej i powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej, WUOZ, ośrodkach pomocy społecznej, urzędach gmin. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: nieterminowego odprowadzania pobranych dochodów budżetowych, nieprawidłowego ustalania i ewidencjonowania należności i dochodów budżetowych. WFiB monitorował wdrażanie zaleceń pokontrolnych wydanych w celu usunięcia nieprawidłowości.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 5, tom IV str. 84-103)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

¹⁸ Dz. U. poz. 459.

1. Niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁹ zaksięgowano należności wynikające z trzech decyzji Wojewody Lubelskiego w sprawie udzielenia pozwolenia na budowę gazociągów wraz z zezwoleniem na usunięcie drzew, w których ustalono opłatę za usunięcie drzew.

Należności wynikające z decyzji WL nr 55/23 z 21 sierpnia 2023 r.²⁰ w kwocie 22 855 zł oraz z decyzji WL nr 43/25 z 10 lipca 2025 r.²¹ w kwocie 350 417,50 zł, zostały ujęte w księgach rachunkowych z dniem 31 grudnia 2025 r., tj. odpowiednio po ponad 27 i czterech miesiącach od uprawomocnienia decyzji. Opóźnione zaksięgowanie należności było skutkiem przekazania decyzji z Wydziału Infrastruktury do WFiB dopiero w dniu 28 stycznia 2026 r. Należność wynikająca z decyzji WL nr 11/24 z 8 marca 2024 r. (zmienionej decyzją nr 8/25 z 27 lutego 2025 r. została zaksięgowana w kwocie 150 879,50 zł, tj. o 18 zł niższej od kwoty określonej w decyzji (150 897,50 zł).

Stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 uor do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a w świetle art. 24 ust. 1 tej ustawy księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

W konsekwencji zaniżone zostały kwoty należności (i należności pozostałych do zapłaty) w dziale 900 – *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska*, rozdziale 90095 – *Pozostała działalność*, paragrafie 0690 – *Wpływy z różnych opłat* w sprawozdaniach z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27 WFiB oraz zbiorczych części 85/06: o 22 855 zł – rocznych za 2023 r. i za 2024 r. (oraz odpowiednich miesięcznych); o 22 873 zł – za marzec i czerwiec 2025 r.; o 373 290,50 zł – za wrzesień 2025 r. Skutkiem było także zaniżenie kwoty pozostałych należności w odpowiednich kwartalnych sprawozdaniach Rb-N.

Dyrektor Wydziału Infrastruktury wyjaśnił, że decyzje z 21 sierpnia 2023 r. i z 10 lipca 2025 r. nie zostały przekazane niezwłocznie po wydaniu i uprawomocnieniu z uwagi na odroczenie opłaty i brak konieczności egzekwowania należności. Dyrektor WFiB wyjaśniła, że zaniżenie w ewidencji o 18 zł kwoty należności wynikającej z decyzji 8 marca 2024 r. wynikało z oczywistej omyłki pisarskiej. W dniach 24-25 marca 2026 r. kwota ta została skorygowana w sprawozdaniach Rb-27 (za 2025 r.) i Rb-N (za IV kwartał 2025 r.).

NIK zauważyła, że od 21 czerwca 2024 r. w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów wprowadzono zapis, że komórki merytoryczne zobowiązane są do niezwłocznego przekazania dokumentów finansowo-księgowych do WFiB.

(akta kontroli tom I str. 293-358, 521-528, 582-586 – pliki 4, 16, 22, 26, 28)

2. Nie podejmowano działań w celu odpisu należności w kwocie 39,3 tys. zł przez ponad trzy lata od stwierdzenia przez sąd ich przedawnienia.

W przypadku dwóch należności przedawnionych na łączną kwotę 39,3 tys. zł, w tym należność główna 10 tys. zł i odsetki 29,3 tys. zł, działania w celu analizy możliwości ich odpisu zostały podjęte dopiero w 2026 r., pomimo że przedawnienie należności zostało stwierdzone przez Sąd

¹⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm., dalej: uor.

²⁰ Ostatecznej 25 września 2023 r.

²¹ Ostatecznej 12 sierpnia 2025 r.

Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy postanowieniem z 27 października 2022 r.²² o oddalenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności. Następnie postanowieniem z 27 stycznia 2023 r.²³ Sąd Okręgowy oddalił zażalenie złożone przez Wojewodę Lubelskiego na ww. postanowienie z 27 października 2022 r.

Dyrektor WFiB wyjaśniła, że wiedzę na temat treści ww. postanowień Wydział Finansów i Budżetu pozyskał od Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli 4 lutego 2026 r., w związku z tym działania w celu odpisania należności w kwocie 10 tys. zł rozpoczęto w 2026 r.

Radca prawny LUW wyjaśnił, że w stosunku do ww. należności w latach 2023-2025 nie było prowadzonych żadnych czynności zmierzających do ich dochodzenia, ponieważ nie było prawnych możliwości wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Radca wyjaśnił, że wydruk postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie IX Wydział Gospodarczy z 27 stycznia 2023 r. został przez niego sporządzony w dniu jego odbioru na portalu informacyjnym sądu tj. 3 marca 2023 r., jednak nie pamięta, kiedy wydruk postanowienia został przekazany do Wydziału Finansów i Budżetu. Jednocześnie zaznaczył, iż Wydział Finansów i Budżetu średnio co pół roku zwracał się do Wydziału Prawnego Nadzoru i Kontroli z żądaniem przedstawienia informacji o działaniach podjętych w zakresie dochodzenia należności budżetowych i za każdym takie informacje w zakresie prowadzonych przez niego spraw były udzielane.

NIK zwraca uwagę na konieczność zapewnienia bieżącej analizy należności pod kątem ich przedawnienia.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 4, tom IV str. 195-207, 216-245)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. przez LUW w zakresie dochodów. Działania prowadzone przez Wojewodę w celu dochodzenia zaległych należności budżetowych były podejmowane w sposób prawidłowy i terminowy. Sprawowany przez dysponenta części nadzór i kontrola nad wykonaniem budżetu były realizowane w sposób rzetelny.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na nieprawidłowym zaksięgowaniu należności i nieuzasadnionym wielomiesięcznym niepodjęciu działań w celu odpisu przedawnionych należności.

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

2.1.1. W 2025 r. w części 85/06 zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 3 615 619,7 tys. zł, w tym 10 490,5 tys. zł wyniosły wydatki, które nie wygasły z upływem 2025 r. Wydatki stanowiły 97,2% planu po zmianach (3 720 858,9 tys. zł) i były o 242 515,8 tys. zł (tj. o 7,2%) wyższe niż w 2024 r. (3 373 103,9 tys. zł). W żadnej podziale klasyfikacyjnej plan wydatków nie został przekroczony.

Nie wykorzystano środków finansowych w kwocie 105 239,2 tys. zł (tj. 2,8% planu po zmianach),

²² Sygn. akt IX GCo 151/22.

²³ Sygn. akt IX Gz 535/22 P-I.

na którą składały się m.in. zwroty niewykorzystanych dotacji przez jst. Niewykorzystanie planowanych środków finansowych wystąpiło głównie w działach:

- 010 *Rolnictwo i łowiectwo*, w którym nie wykorzystano 6911,6 tys. zł (tj. 1,3% planu po zmianach) m.in. z uwagi na realizację przez Inspekcję Weterynaryjną zakupów w cenie niższej niż zaplanowano, niższego od planowanego wynagrodzenia lekarzy wyznaczonych, mniejszej niż szacowano liczby ognisk chorób zakaźnych, skutecznego zlikwidowania ognisk afrykańskiego pomoru świń i braku konieczności zakupu środków dezynfekujących, niższej niż planowano ceny zakupu ubezpieczenia, korzystania z bezpłatnych szkoleń, niższych cen zakupu materiałów i wyposażenia, mniejszych kosztów zatrudnienia pracowników w UMWL w ramach PROW 2014-2020 i Planu Strategicznego WPR oraz mniejszego zapotrzebowania na sprzęt i wyposażenie w ramach tych programów;
- 600 *Transport i łączność*, w którym nie wykorzystano 6541,8 tys. zł (tj. 3,2%), m.in. z powodu uzyskania przez LZOPG niższych niż szacowano cen w postępowaniach przetargowych, końcowych rozliczeń umów o roboty budowlane i zawartych protokołów konieczności oraz niższych kosztów zakupu gruntów;
- 700 *Gospodarka mieszkaniowa*, w którym nie wykorzystano 3356,1 tys. zł (tj. 11,2%) m.in. z uwagi na mniejsze niż przewidywano koszty ogłoszeń prasowych dotyczących sprzedaży i dzierżawy, niższe opłaty sądowe oraz koszty sporządzenia dokumentacji dotyczącej regulacji stanów prawnych nieruchomości SP i wyceny nieruchomości SP do aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste;
- 750 *Administracja publiczna*, w którym nie wykorzystano 5297,6 tys. zł (2,8%) m.in. z uwagi na opóźnienia w realizacji zadania „Przebudowa Sali Błękitnej w budynku Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, ul. Spokojna 4, Lublin, woj. lubelskie”²⁴ oraz niewykonania projektu „Kompleksowa termomodernizacja budynku Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, ul. Lubomelska 1-3 w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Lublin, woj. lubelskie”²⁵ w związku z nieuzyskaniem dofinansowania;
- 752 *Obrona narodowa*, w którym nie wykorzystano 47 580,9 tys. zł (17%), głównie z uwagi na niezrealizowanie części zadań przez jst w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026²⁶;
- 801 *Oświata i wychowanie*, w którym nie wykorzystano 2656,6 tys. zł (4,2%) m.in. z uwagi na mniejszą od planowanej liczbę zatrudnionych nauczycieli-doradców metodycznych (zmniejszenie z 72 do 65), zwolnienia lekarskie, przesunięcie terminu rozstrzygnięcia konkursu na wybór operatora wojewódzkiego II modułu Przyjaznej Szkoły z uwagi na konieczność przeprowadzenia II naboru, niepełne wykorzystanie dotacji na podręczniki i ćwiczenia, w tym z uwagi na ich niższą cenę i fluktuację dzieci w okresie wrzesień-listopad;
- 851 *Ochrona zdrowia*, w którym nie wykorzystano 3397,8 tys. zł (1%), głównie ze względu na niższe koszty prowadzenia staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów oraz przekazanie wymaganych dokumentów przez podmioty realizujące szkolenia specjalizacyjne lekarzy i lekarzy dentystów dopiero w 2026 r.;
- 852 *Pomoc społeczna*, w którym nie wykorzystano 13 829 tys. zł (2,9%) m.in. z powodu mniejszej liczby osób uprawnionych do zasiłków stałych i okresowych ze względu na

²⁴ Dalej: przebudowa Sali Błękitnej.

²⁵ Dalej: termomodernizacja budynku LUW.

²⁶ Dalej: Program OLiOC.

- przekroczenie kryterium dochodowego; objęcia pomocą w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 mniejszej niż planowano liczby osób w związku ze spadkiem zainteresowania tą formą wsparcia; mniejszą niż pierwotnie zakładano liczbą osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych lub mniejszym zakresem świadczenia tych usług; braku zainteresowania programem „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł I;
- 854 *Edukacyjna opieka wychowawcza*, w którym nie wykorzystano 3867,5 tys. zł (22,4%) m.in. z powodu mniejszej niż szacowano liczby osób uprawnionych do otrzymania stypendium szkolnego, w wyniku niespełniania kryterium dochodowego oraz nieudokumentowania poniesionych kosztów;
 - 855 *Rodzina*, w którym nie wykorzystano 9082,4 tys. zł (0,8%), głównie z powodu trudności w prawidłowym oszacowaniu przez gminy liczby osób uprawnionych i potrzeb finansowych na wypłatę świadczeń rodzinnych.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 1, 16, tom IV str. 33-48, 56-79, 212-214)

W 2025 r. Wojewoda wydał 59 decyzji w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetu państwa, w związku ze stwierdzeniem opóźnień w realizacji zadań i nadmiaru środków (art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp). Zablokowano wydatki w kwocie 41 895 tys. zł, z czego 8351,5 tys. zł stanowiły niewykorzystane środki z rezerw, a 18 147,8 tys. zł niewykorzystane środki przeniesione z części 29 *Obrona narodowa* i 30 *Oświata i wychowanie*.

Nadmiar środków wynikał m.in. z: mniejszych niż zakładano potrzeb związanych z finansowaniem zatrudnienia pracowników w ramach PROW oraz w ramach realizacji zadań Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej, zatrudnienia mniejszej liczby nauczycieli doradców metodycznych, niższych kosztów wynagrodzeń pracowników pomocy społecznej, nieuzyskania dofinansowania na termomodernizację budynku LUW.

Nie stwierdzono przypadków zaniechania przez dysponenta części 85/06 dokonania blokady planowanych wydatków w sytuacji dysponowania informacjami o braku możliwości wydatkowania środków finansowych do końca roku budżetowego. Badanie pięciu decyzji w sprawie blokowania planowanych wydatków w kwocie 12 300,8 tys. zł wykazało, że w dwóch przypadkach decyzje o zablokowaniu środków podjęto dopiero 72 i 111 dni od daty pozyskania informacji o ich niewykorzystaniu w 2025 r., co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 31-32, tom II str. 79-96)

Wydatki Urzędu (BOKiBU) zrealizowane zostały w kwocie 187 110,7 tys. zł i stanowiły 96,6% planu po zmianach (193 792,3 tys. zł). Były o 18 181,3 tys. zł, tj. o 10,8% wyższe niż w 2024 r.

(168 929,4 tys. zł), głównie w wyniku:

- realizacji zadań w ramach Programu OLiOC (5171,2 tys. zł) – zakupiono m.in. stację uzdatniania wody, system antenowy wraz z montażem na maszcie radiokomunikacyjnym,

ładowarki MultiOne, agregaty, motopompę szlamową, śpiwory, hełmy balistyczne, kamizelki ochronne, pompy zatapialne;

- wyższych wydatków na wypłaty wynagrodzeń bezosobowych w Wojewódzkim Zespole Orzekania o Niepełnosprawności²⁷ (o 4833,5 tys. zł);
- zwiększenia wydatków na sporządzenie operatów szacunkowych (o kwotę 3957,7 tys. zł) w celu ustalenia odszkodowań w postępowaniach prowadzonych przez WL w związku z inwestycjami w zakresie dróg publicznych.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 1, tom III str. 13-65, 707-717)

2.1.2. W 2025 r. plan wydatków budżetu Wojewody został zwiększony z rezerw celowych per saldo o kwotę 870 214,5 tys. zł²⁸, z rezerwy ogólnej o kwotę 1400 tys. zł, z części 29 budżetu państwa o kwotę 277 733 tys. zł, a z części 30 budżetu państwa o kwotę 328,6 tys. zł. Badanie zwiększenia budżetu Wojewody o kwotę 198 984,9 tys. zł, pochodzącą z pięciu tytułów rezerw celowych²⁹ oraz o kwotę 1400 tys. zł z rezerwy ogólnej, wykazało, że po otrzymaniu decyzji MF o przeniesieniu kwot z rezerw do części 85/06, Wojewoda prawidłowo wprowadził odpowiednie zmiany w planie wydatków.

Środki z rezerw celowych wykorzystano w 93,4% (185 856,6 tys. zł). Przeznaczone zostały na zadania określone w decyzjach w sprawie ich przyznania, tj. rozbudowę i budowę terminali samochodowych na przejściach granicznych (w tym głównie pozyskanie gruntów), doposażenie służb granicznych, uzupełnienie dotacji dla jst z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego³⁰, ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności³¹ oraz ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych³² i na zadania dotyczące gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa w części obsługi administracyjnej, na realizację programu wieloletniego „Senior+” i realizację Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi do lat 3, jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej uregulowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa, w tym głównie na wypłatę rekompensat za szkody łowieckie wyrządzonych w uprawach rolnych przez zwierzęta łowne i wypłatę przewoźnikom oraz operatorom publicznego transportu zbiorowego dofinansowania do biletów z ustawowymi ulgami. Niewykorzystanie kwoty 13 128,3 tys. zł wynikało m.in. uzyskania korzystniejszych cenowo ofert w wyniku rozstrzygnięcia postępowań przetargowych oraz po przeprowadzonych negocjacjach z właścicielami gruntów, z realizacji przez jst mniejszej

²⁷ Dalej: WZON.

²⁸ Na realizację zadań w ramach części 85/06 przyznano z rezerw celowych kwotę 878 530,8 tys. zł, którą następnie skorygowano o 8316,3 tys. zł.

²⁹ Poz. 16 – Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa, poz. 22 – Budowa, modernizacja i wyposażenie przejść granicznych, poz. 47 – Środki na uzupełnienie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych, w tym związanych z odmiejszczeniem niektórych czynności, a także na inne zadania, których koszt realizacji kalkulowany jest w ujednolicony sposób, poz. 49 – Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych, poz. 53 – Środki na realizację programu wieloletniego "Senior+" oraz realizację Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

³⁰ Dz. U. z 2026 r. poz. 393.

³¹ Dz. U. z 2026 r. poz. 384.

³² Dz. U. z 2025 r. poz. 1753.

liczby czynności z zakresu spraw obywatelskich w stosunku do liczby zaplanowanej, absencji chorobowej, mniejszego wymiaru etatu i rotacji pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Plan rezerw został skorygowany o 3667,9 tys. zł, a Wojewoda zablokował środki w wysokości 2221,6 tys. zł. Pozostała niewykorzystana kwota (7238,8 tys. zł) wynikała głównie z dokonania przez JST zwrotów dotacji w terminie uniemożliwiającym wprowadzenie zmian w planie finansowym na 2025 r. i zidentyfikowania oszczędności w wydatkowaniu środków dopiero w dniu 30 grudnia 2025 r.

Wojewoda wystąpił do Ministra Finansów i Gospodarki o uruchomienie 1400 tys. zł z rezerwy ogólnej, którą wykorzystano w kwocie 1397,1 tys. zł, tj. w 99,8%. Środki wydatkowano na finansowanie działalności 19 miejskich/powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności (PZON), działających na terenie województwa lubelskiego. Konieczność zwiększenia środków na to zadanie wynikała z większych niż zakładano potrzeb finansowych powiatów województwa lubelskiego, związanych z bieżącym funkcjonowaniem PZON. Potrzeby te były konsekwencją: wzrostu liczby składanych wniosków o wydanie orzeczenia w związku z realizacją ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym³³; konieczności waloryzacji stawek wynagrodzenia dla lekarzy orzeczników; zwiększenia kosztów utrzymania siedzib PZON. W ustawie budżetowej nie można było w sposób jednoznaczny określić wysokości wydatków na te zadania. Przyczyną niepełnego wykorzystania środków były niższe niż zakładano pierwotnie koszty realizacji zadania, odwołanie zaplanowanych posiedzeń składów orzekających (z powodu niedyspozycji lekarzy orzeczników), mniejsza liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

(akta kontroli tom I str. 27-66, 582-586 – pliki 6-8, 12, 13, 19, 20, tom IV str. 186-190)

W 2025 r. plan wydatków Urzędu został zwiększony środkami finansowymi z rezerw celowych o 5178,6 tys. zł, z czego wykorzystano 4662,9 tys. zł. Środki przeznaczone zostały głównie na sporządzenie operatów szacunkowych (1965,1 tys. zł), prace remontowo-modernizacyjne w budynku LUW (1167,7 tys. zł), zakup monitorów i jednostek komputerowych (546 tys. zł), zakup systemu infolinii (475,3 tys. zł). Niewykorzystanie pozostałych środków finansowych wynikało m.in. z niższych kosztów: sporządzenia operatów szacunkowych, wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla dwóch pracowników korpusu służby cywilnej zatrudnionych od 1 grudnia 2025 r., zakupu usługi eksperckiej w zakresie prac remontowo-modernizacyjnych. Kwota 477,1 tys. zł została zablokowana decyzjami WL.

Badaniem objęto wykorzystanie rezerw celowych³⁴ przyznanych w kwocie 1635 tys. zł, które w całości wykorzystano na cele określone w decyzjach MF. Przeznaczone zostały na zakup dwóch samochodów dla Państwowej Straży Rybackiej w Lublinie, zakup systemu infolinii w ramach projektu FAMI pn. „Przyjazny i bezpieczny urząd IV”, prace remontowo-modernizacyjne w budynku LUW, wynagrodzenia z tytułu umów zleceń za VI, VII, VIII 2025 r. (z pochodnymi) oraz materiały biurowe na potrzeby zadań realizowanych w ramach programu wieloletniego „Senior+”.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 1, tom III str. 151-205)

³³ Dz. U. poz. 1429, ze zm.

³⁴ Poz. 8 - Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej; poz. 53 - Środki na realizację programu wieloletniego "Senior+" oraz realizację Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

2.1.3. Dotacje³⁵ na wydatki bieżące udzielone z budżetu Wojewody wyniosły 2 405 136,1 tys. zł, w tym niewygasające stanowiły 464 tys. zł, tj. były niższe o 2,2% od planu po zmianach (2 460 396 tys. zł) oraz o 4,5% niższe od poniesionych w 2024 r. (2 519 759,7 tys. zł). Zostały w większości przekazane jst na realizację zadań zleconych, dofinansowanie zadań własnych oraz realizację zadań na podstawie porozumień.

Dotacje na zadania zlecone wyniosły 1 943 749 tys. zł (w tym niewygasające 464 tys. zł). Przekazane zostały głównie na wypłatę świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz finansowanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (1 041 365,1 tys. zł), funkcjonowanie komend powiatowych i miejskich Państwowej Straży Pożarnej (261 241,6 tys. zł), zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej (179 637,6 tys. zł) oraz na finansowanie ustawowych uprawnień do bezpłatnych i ulgowych przejazdów w ramach krajowych pasażerskich przewozów autobusowych (65 157,9 tys. zł).

Dotacje na dofinansowanie zadań własnych³⁶ wyniosły 424 080 tys. zł. Środki przeznaczono m.in. na utrzymanie mieszkańców w powiatowych domach pomocy społecznej, przebywających w nich na podstawie skierowań wydanych przed 1 stycznia 2004 r. (88 021,9 tys. zł), wypłaty zasiłków stałych osobom z orzeczoną stopniem niepełnosprawności (92 386,2 tys. zł) i zasiłków okresowych (32 287,5 tys. zł), funkcjonowanie gminnych ośrodków pomocy społecznej (75 089,6 tys. zł), realizację modułu 1 i 2 programu „Posiłek w szkole i w domu” (26 386,9 tys. zł), realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024–2027” (13 490,5 tys. zł), zwrot części wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego w 2025 r. (15 750,6 tys. zł) oraz pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym (9370 tys. zł).

Dotacje na realizację bieżących zadań na podstawie porozumień wyniosły 7061,9 tys. zł. Przeznaczone zostały głównie na zatrudnienie nauczycieli pełniących funkcje doradców metodycznych w szkołach prowadzonych przez jst (4163,6 tys. zł), organizację i przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej (1133,7 tys. zł) oraz na prace remontowe lub bieżące utrzymanie obiektów grobownictwa wojennego (473,4 tys. zł).

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 1, 15, 16)

2.1.4. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 5169,3 tys. zł, tj. stanowiły 99,1% planu po zmianach (5218,5 tys. zł) i były o 15% wyższe niż poniesione w 2024 r. (4493,4 tys. zł). Środki finansowe przeznaczono głównie na stypendia dla uczniów (1157 tys. zł), nagrody dla nauczycieli za osiągnięcia w pracy dydaktycznej (784 tys. zł), świadczenia dla funkcjonariuszy z tytułu m.in.: równoważników pieniężnych za remont oraz brak lokalu mieszkalnego, pomocy mieszkaniowej, dopłaty do wypoczynku (637,4 tys. zł), zasądzone renty (545,2 tys. zł).

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 1, 15, 16)

³⁵ W wystąpieniu pokontrolnym wydatki według grup ekonomicznych (tj. na dotacje, świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki bieżące jednostek budżetowych i wydatki majątkowe) podano z uwzględnieniem grupy ekonomicznej „Wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ufp, w tym wydatki budżetu środków europejskich”.

³⁶ Łącznie z dotacjami przekazanymi na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych.

W Urzędzie wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 1230,8 tys. zł i stanowiły 98,4% planu po zmianach (1251 tys. zł) oraz były o 4,7% wyższe niż w 2024 r. (1175,1 tys. zł). Środki przeznaczono głównie na wypłaty rent odszkodowawczych, zwrot dla podmiotów leczniczych kosztów wynagrodzeń lekarzy, pielęgniarek/ratowników medycznych oraz psychologów biorących udział w pracach powiatowych komisji lekarskich oraz lekarzy Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej w Lublinie.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 1, tom III str. 27-65, 91-94)

2.1.5. Wydatki bieżące jednostek budżetowych w części 85/06 wyniosły 765 201,4 tys. zł i były o 1,2% niższe od planu po zmianach (774 667 tys. zł) oraz wyższe o 9,8% od wykonanych w 2024 r. (696 989,9 tys. zł). W ponad 70% (541 392,4 tys. zł) zostały przeznaczone na koszty zatrudnienia pracowników i funkcjonariuszy, a kwotę 189 860,2 tys. zł (24,8%) wydatkowano na zakupy materiałów i usług związanych z utrzymaniem i funkcjonowaniem jednostek.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 1, 15, 16)

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w Urzędzie wykonano w kwocie 177 067,7 tys. zł, były o 1,5% niższe od planu po zmianach (179 893,3 tys. zł) i o 13,1% wyższe niż w 2024 r. (156 590 tys. zł). Ponad 73% środków finansowych (130 273,6 tys. zł) przeznaczono na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, natomiast pozostałe wydatkowano głównie na zakup materiałów i usług związanych z funkcjonowaniem Urzędu.

(akta kontroli tom III str. 27-37, 707-717)

Przeciętne zatrudnienie w części 85/06 w 2025 r., w przeliczeniu na pełne etaty, wyniosło 3266 osób i było o 25 osób (tj. o 0,8%) wyższe niż w 2024 r. Wydatki na wynagrodzenia w 2025 r. według sprawozdania o zatrudnieniu i wynagrodzeniach Rb-70 wyniosły 448 443,3 tys. zł, stanowiły 99,6% planu i były o 7,4% wyższe niż w 2024 r. (417 664,5 tys. zł). W jednostkach budżetowych planowane wydatki na wynagrodzenia nie zostały przekroczone. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w części 85/06 w 2025 r. wyniosło 11 442,2 zł i było o 6,6% wyższe niż w 2024 r. (10 739,10 zł). Wzrost wydatków na wynagrodzenia i przeciętnego wynagrodzenia spowodowany był przede wszystkim podwyższeniem minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2025 r., wzrostem wynagrodzenia o 5% przewidzianym w ustawie budżetowej dla pracowników sfery budżetowej (z wyłączeniem osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe), zwiększeniem zatrudnienia w Urzędzie, zespołach orzekania ds. niepełnosprawności i Inspekcji Sanitarnej.

(akta kontroli tom II str. 208-225)

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe w 2025 r. wyniosły 21 058,3 tys. zł i były o 24,5% wyższe niż w 2024 r. (16 916,7 tys. zł). Poniesione zostały głównie na wynagrodzenia konsultantów wojewódzkich i członków Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (8649,2 tys. zł) oraz na usługi weterynaryjne, wykonywane przez wyznaczonych lekarzy weterynarii (7722,2 tys. zł).

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 1, 16)

Przeciętne zatrudnienie w Urzędzie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych zwiększyło się o 29 osób (z 917 w 2024 r. do 946 w 2025 r.), natomiast stan zatrudnienia na koniec 2025 r. (932 osoby) był wyższy o 11 osób od stanu na koniec 2024 r. Wzrost zatrudnienia spowodowany był realizacją nowych zadań np. związanych z Programem OLiOC. Obsadzono część etatów będących dotychczas wakatami, powstałymi w wyniku odejść pracowników na emeryturę w latach ubiegłych.

Wydatki na wynagrodzenia w Urzędzie według Rb-70 wyniosły 107 492,2 tys. zł, stanowiły 98,6% planu (108 962,2 tys. zł) oraz 107,6% wydatków poniesionych w 2024 r. (99 895,4 tys. zł).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2025 r. wyniosło 9472,82 zł i w porównaniu do 2024 r. (9081,47 zł) było wyższe o 391,35 zł, tj. o 4,3%. Wynikało to z podwyżek wynagrodzeń w LUW.

(akta kontroli tom III str. 88-90, 610-613, 617-619)

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe w Urzędzie w 2025 r. wyniosły 10 439,1 tys. zł i były o 108% wyższe od wydatków w 2024 r. (5017 tys. zł). Dotyczyło to głównie wypłaty wynagrodzeń w związku z realizacją zadań WZON.

(akta kontroli tom III str. 27-37, 707-717)

2.1.6. Wydatki majątkowe w części 85/06 w 2025 r. zrealizowano w wysokości 440 112,9 tys. zł³⁷, stanowiły 91,6% planu po zmianach (480 577,4 tys. zł) i były o 189,8% wyższe od wydatków w 2024 r. (151 860,9 tys. zł). Zostały poniesione na:

- dotacje celowe dla jst i innych jednostek w kwocie 372 746,9 tys. zł³⁸ (92,1% planu po zmianach),
- zadania inwestycyjne realizowane przez podległe Wojewodzie jednostki budżetowe w kwocie 67 366 tys. zł (88,6% planu po zmianach).

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 1, 15, 16)

Wydatki majątkowe w Urzędzie wyniosły 9203,1 tys. zł³⁹, stanowiły 41,2% planu po zmianach (22 309,3 tys. zł) i były o 1961,2 tys. zł, tj. o 17,6% niższe od wydatków wykonanych w 2024 r. (11 164,3 tys. zł). Zostały przeznaczone m.in. na doposażenie baz magazynowych, w tym w agregaty prądotwórcze, samobieżną wielofunkcyjną maszynę z funkcją ładowarki z napędem kołowym, pompę szlamową, stację uzdatniania wody (2075,6 tys. zł), na przebudowę VIII piętra budynku LUW (1684,7 tys. zł), zakup niezbędnych środków transportu dla Państwowej Straży Rybackiej w Lublinie (558,5 tys. zł), zakup oraz instalację ściany multimedialnej w pomieszczeniach Dyspozytorni Medycznej w Lublinie (136,6 tys. zł), zakup samochodu terenowego na potrzeby LUW (187,2 tys. zł). W ustawie budżetowej zaplanowano wydatki majątkowe na realizację sześciu zadań w wysokości 19 448 tys. zł, którą w trakcie roku zmniejszono o 3522,8 tys. zł. Wprowadzono 25 nowych zadań (6384,1 tys. zł). Zmiany te były celowe i niezbędne do sprawnego funkcjonowania Urzędu. Z 31 zadań inwestycyjnych uwzględnionych w planie po zmianach (22 309,3 tys. zł⁴⁰) trzy nie zostały zrealizowane, a jedno wykonane częściowo. Nie wykonano termomodernizacji budynku LUW z powodu nieuzyskania dofinansowania z WFOŚiGW do jej realizacji, przebudowy Sali Błękitnej z uwagi na opóźnienie w wykonaniu robót, zakupu kopiarek – z uwagi na postanowienia umowy ramowej zawartej przez centralnego zamawiającego Centrum Obsługi Administracji Rządowej uniemożliwiające realizację zadania do końca 2025 r. Częściowa realizacja zadania pn. „Dostosowanie budynku Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie przy ul. Lubomelskiej 1-3 do wymagań ppoż.”⁴¹ wynikała z niewywiązania się przez wykonawcę z pierwotnego harmonogramu, co wymusiło kontynuację zadania w kolejnym roku budżetowym. Kary umowne naliczane w związku z ww. opóźnieniami przebudowy Sali Błękitnej oraz dostosowania budynku LUW do wymagań ppoż., nie zostały ujęte

³⁷ W tym wydatki niewygasające 10 026,5 tys. zł.

³⁸ W tym wydatki niewygasające 10 026,5 tys. zł.

³⁹ W tym wydatki budżetu państwa 8812,2 tys. zł i BŚE 390,9 tys. zł.

⁴⁰ W tym plan wydatków budżetu państwa 12 648 tys. zł i BŚE 9661,3 tys. zł.

⁴¹ Dalej: dostosowanie budynku LUW do wymagań ppoż.

w księgach 2025 r. Zagadnienie to szerzej zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 1, 3, tom III str. 206-216, 423-573, 646-651, 684-698, 707-717)

2.1.7. Badaniem objęto wybrane w sposób celowy dotacje w łącznej kwocie 321 676,1 tys. zł (11,5%) wydatków na dotacje z budżetu państwa i budżetu środków europejskich w ramach części 85/06)⁴², wykorzystane na: dofinansowanie funkcjonowania Branżowych Centrów Umiejętności; sfinansowanie bieżących i inwestycyjnych zadań powiatowych i miejskich jednostek PSP; dofinansowanie przebudowy boiska, budowy drogi powiatowej i budowy wieży widokowej; finansowanie zadań powierzonych jst na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych; wypłatę odszkodowań za szkody łowieckie wyrządzone przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną oraz na dofinansowanie zadań z zakresu Rozwoju Instytucji Opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Maluch+ 2022-2029. Ustalono m.in., że:

- dotacje udzielone na podstawie umów oraz porozumień przekazywane były po weryfikacji wniosków przedkładanych przez jst; przekazywanie dotacji niewymagających zawarcia umowy było poprzedzone analizą i weryfikacją zapotrzebowań składanych przez beneficjentów;
- stopień i sposób wykorzystania dotacji był przedmiotem ocen w kwartalnych analizach wykonania planu wydatków budżetowych, a także analiz przeprowadzanych w związku z weryfikacją wniosków o płatność, zapotrzebowań zgłaszanych przez beneficjentów oraz wniosków o dokonanie zmian w planie wydatków;
- dotacje przekazywano w terminie umożliwiającym realizację zadania, poza przypadkami dotacji przekazywanej na refundację wydatków poniesionych na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych oraz realizację programu Maluch+, a niewykorzystane kwoty zostały zwrócone na rachunek bankowy LUW;
- prowadzono kontrole u wybranych beneficjentów;
- dotacje wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, prawidłowo i terminowo rozliczono, a rozliczenia zostały podpisane przez uprawnione osoby.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 17, tom II str. 260-588)

Wojewoda udzielił dotacji celowej w wysokości 25 585 tys. zł na realizację dwóch zadań inwestycyjnych pn. „Budowa Komendy Powiatowej PSP w Janowie Lubelskim z Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą” oraz „Budowa strażnicy Komendy Powiatowej PSP w Puławach”. Dotacja wykorzystana została zgodnie z przeznaczeniem oraz terminowo rozliczona. Uzyskano zakładane efekty rzeczowe, co potwierdziła kontrola doraźna NIK przeprowadzona w komendach PSP⁴³ w temacie I/25/003/LLU *Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie wybranych inwestycji w województwie lubelskim*.

(akta kontroli tom II str. 314-318)

Badaniem objęto wykorzystanie środków dotacji⁴⁴ przyznanych trzem podmiotom w wysokości 682,6 tys. zł przeznaczonych na realizację programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029. Stwierdzono, że zadania zrealizowano i rozliczono terminowo,

⁴² Wydatki ogółem na dotacje przeznaczone na wydatki bieżące i majątkowe z budżetu państwa i budżetu środków europejskich wyniosły w 2025 r. 2 796 545,3 tys. zł. Badaniem objęto wydatki na dotacje w siedmiu działach klasyfikacji budżetowej: 010 *Rolnictwo i łowiectwo* 15 021,3 tys. zł (2,9% wydatków w dziale), 600 *Transport i łączność* 1205,3 tys. zł (0,6%), 630 *Turystyka* 537,6 tys. zł (38%), 710 *Działalność usługowa* 473,4 tys. zł (0,9%), 752 *Obrona narodowa* 14 947,2 tys. zł (6,4%), 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* 286 826,6 tys. zł (75,2%), 801 *Oświata i wychowanie* 1982,1 tys. zł (3,2%) i 855 *Rodzina* 682,6 tys. zł (0,1%).

⁴³ W IV kwartale 2025 r. i w I kwartale 2026 r.

⁴⁴ Pochodzących z budżetu środków europejskich i budżetu państwa.

zgodnie z zawartymi umowami.

Analiza dokumentacji związanej z wypłacaną i rozliczaną dotacją w wysokości 74,5 tys. zł dla gminy miejskiej Biłgoraj na utworzenie sześciu nowych miejsc opieki w Samorządowym Klubie Dziecięcym w Biłgoraju, w ramach programu Aktywny Maluch 2022-2029 - edycja 7, wykazała, że dotacja stanowiła refundację poniesionych przez gminę wydatków przed podpisaniem umowy dotacji oraz przed zakończeniem okresu realizacji zadania określonym w tej umowie. Według zawartej umowy (Nr 1458 z 18 lipca 2025 r.) rozpoczęcie oraz zakończenie realizacji zadania określono odpowiednio na 21 marca 2025 r. i 30 maja 2025 r. LUW wypłacił dotację w dniu 10 września 2025 r., tj. po poniesieniu przez gminę kosztów na remont pomieszczeń Samorządowego Klubu Dziecięcego oraz na zakup wyposażenia w okresie od 7 do 29 maja 2025 r.

Zgodnie z warunkami wykorzystania dofinansowania określonymi w Programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH” 2022-2029 - środki na utworzenie miejsc opieki przez jst i podmioty inne niż jst mogą być przeznaczone na refundację poniesionych wydatków (kosztów) lub wypłacone w formie zaliczki, tj. w sposób umożliwiający terminową realizację płatności przez ostatecznego odbiorcę wsparcia za zrealizowane działania. Środki na dofinansowanie funkcjonowania miejsc opieki wypłacane są w formie zaliczki, z wyjątkiem sytuacji, kiedy instytucja, na którą w wyniku podziału środków przyznano dofinansowanie rozpoczęła funkcjonowanie po ogłoszeniu wyników dla danej tury, ale jeszcze przed podpisaniem umowy – wówczas następuje refundacja środków.

(akta kontroli tom II str. 496-578)

Wojewoda przekazał jst na podstawie porozumień dotację celową z przeznaczeniem na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych w wysokości ogółem 473,4 tys. zł. Dotacja wykorzystana została zgodnie z przeznaczeniem na sfinansowanie remontu 23 obiektów oraz na bieżące utrzymanie 89 obiektów grobownictwa wojennego w ogółem 35 gminach. Dotacja przekazana na podstawie 26 porozumień stanowiła refundację wydatków poniesionych przez jst ze środków własnych przed otrzymaniem dotacji.

Dyrektor Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Skarbu Państwa wyjaśnił, że dotacje celowe z budżetu państwa są przekazywane dla jst z uwzględnieniem warunków określonych w porozumieniach. W każdym porozumieniu zawarto zapisy, że dotacja zostanie przekazana na rachunek bankowy jst, po przedłożeniu do Wydziału poprawnego i kompletnego wniosku o płatność wraz z załączonymi dokumentami (m.in. faktury, protokoły odbioru robót) potwierdzonymi za zgodność z oryginałem. Przekazywanie dotacji jest uzależnione od daty złożenia do Wojewody wniosku przez jednostkę. W związku z powyższym występują przypadki przekazania jednostce dotacji Wojewody w celu płatności faktur, zarówno przed, jak i po terminie płatności wskazanym na fakturze. Wojewoda nie odpowiada za termin płatności wskazany na fakturze wystawionej przez wykonawcę danej usługi, jest to kwestia ustaleń pomiędzy zamawiającym a wykonawcą usługi utrzymania i/lub remontu obiektów grobownictwa wojennego.

(akta kontroli tom II str. 328-369)

Najwyższa Izba Kontroli dostrzega, że refundacja wydatków ze środków dotacji miała służyć finansowaniu zadań publicznych zrealizowanych przez podmiot dotowany, w sytuacji gdy nie otrzymał on dotacji od początku roku. Pozostaje ona jednak w sprzeczności z linią orzecniczą

sądów⁴⁵. Do czasu zmiany przepisów w tym zakresie lub zmiany interpretacji przepisów dotychczasowych zarówno dotujący, jak i dotowani narażeni są na konsekwencje prawne i finansowe.

Wojewoda przekazał dotacje do UMWL w kwocie ogółem 15 224,9 tys. zł, z tego na wypłatę odszkodowań za szkody łowieckie w uprawach i płodach rolnych wyrządzone przez zwierzęta łowne oraz na odsetki karne i koszty zasądzone wyrokami sądowymi za wyrządzone szkody z lat poprzednich wykorzystano 15 021,3 tys. zł, na pozostałe wydatki związane z realizacją zadania – 203,5 tys. zł. Dotacja wykorzystana została zgodnie z przeznaczeniem, na podstawie rzetelnie zweryfikowanych wniosków.

Na koniec 2025 r. w rozpatrywaniu pozostawały m.in. trzy wnioski z 2022 r. o przekazanie dotacji na wypłatę odszkodowań dotyczących szkód oszacowanych w 14 protokołach na kwotę 1963,8 tys. zł. W sprawie tych wniosków Urząd podjął następujące działania, m.in. wystąpił do: UMWL (o bieżące przekazywanie pism procesowych w przypadku pozwania Skarbu państwa do sądu przez poszkodowanych), ARiMR (o ustalenie osób uprawnionych do gruntów rolnych zgłoszonych do oszacowania szkód), Ministerstwa Klimatu (przekazując informację dotyczącą problemów w stosowaniu przepisów o szacowaniu szkód łowieckich wraz ze wskazaniem elementów wymagających zmian legislacyjnych), WPNiK LUW (o opinię prawną w przedmiocie wykorzystania przepisów ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie⁴⁶). Skierowano również do prokuratury ponowne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na próbie wyłudzenia dotacji z budżetu państwa. Podjęte działania świadczą o realizacji wniosku pokontrolnego sformułowanego w kontroli *Wykonania budżetu państwa w 2024 r. w części 85/06 – województwo lubelskie* w zakresie prowadzenia systematycznych działań w celu weryfikacji wniosków o wypłatę odszkodowań za szkody łowieckie.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 17, tom II str. 410-495)

2.1.8. Wartość środków ujętych w planie na realizację Programu OLiOC w 2025 r. wynosiła 277 733 tys. zł, w tym do dyspozycji Wojewody Lubelskiego przeznaczono 22 984,7 tys. zł (8,3%) i dla jst 254 748,3 tys. zł (91,7%). Środki te zwiększyły plan wydatków w części 85/06 w dziale 752 *Obrona narodowa*, rozdziale 75295 *Pozostała działalność* na podstawie decyzji Ministra Finansów⁴⁷ z dnia 25 lipca 2025 r., w związku z wnioskiem Wojewody Lubelskiego z dnia 25 lipca 2025 r. (zaakceptowanym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji). Zmiany zostały wprowadzone na podstawie art. 199 ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej⁴⁸, a środki przeznaczono na realizację zadań o charakterze obronnym wynikających z tej ustawy.

Wydatki wykonano w kwocie 230 190,3 tys. zł⁴⁹, w tym:

– 20 783 tys. zł w ramach środków w dyspozycji Wojewody, tj. 3572,3 tys. zł wydatki bieżące

⁴⁵ Zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 listopada 2016 r. (II GSK 954/15) zawierający pogląd wielokrotnie powtórzony w kolejnych orzeczeniach sądów administracyjnych.

⁴⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 539, ze zm.

⁴⁷ Dalej: MF.

⁴⁸ Dz. U. poz. 1907, dalej: ustawa o ochronie ludności. Zgodnie z ww. przepisem w terminie 60 dni od dnia zatwierdzenia pierwszego Programu OLiOC minister właściwy do spraw finansów publicznych, na zgodny wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Ministra Obrony Narodowej, dokona przeniesień wydatków zaplanowanych w dziale „obrona narodowa” między częściami budżetu państwa.

⁴⁹ Łącznie z wydatkami niewygasającymi w kwocie 10 490,5 tys. zł.

- jednostek budżetowych, 12 532,7 tys. zł wydatki majątkowe⁵⁰, 274,9 tys. zł dotacje celowe dla pozostałych podmiotów sektora finansów publicznych⁵¹ i 4403 tys. zł dotacje celowe dla stowarzyszeń⁵² i pozostałych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych⁵³;
- 209 407,3 tys. zł w ramach środków przewidzianych dla jst⁵⁴, w tym 45 216,6 tys. zł⁵⁵ dotacje na zadania bieżące i 164 190,7 tys. zł⁵⁶ dotacje inwestycyjne.

Wartość zrealizowanych wydatków w poszczególnych obszarach Programu OLiOC wyniosła:

- obszar 1: *Obiekty zbiorowej ochrony* 11 260,4 tys. zł⁵⁷, tj. 78,2% planu po zmianach (14 398,2 tys. zł), w tym 404,7 tys. zł wydatki w dyspozycji WL i 10 855,7 tys. zł wydatki jst; wydatki w tym obszarze stanowiły 4,89% całości wydatków z Programu OLiOC;
- obszar 2: *Zabezpieczenie logistyczne i zapewnienie ciągłości dostaw* 178 401,6 tys. zł⁵⁸, tj. 80,6% (221 206,4 tys. zł), w tym 18 444,8 tys. zł wydatki w dyspozycji WL, 159 956,8 tys. zł wydatki jst; 77,5% całości wydatków z Programu OLiOC;
- obszar 3: *Utrzymanie i rozwój podmiotów ochrony ludności i organizacji pozarządowych, w tym krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, Państwowego Ratownictwa Medycznego i jednostek ochrony przeciwpożarowej* 35 914,7 tys. zł, tj. 97,5% (36 850 tys. zł), w tym 1371,7 tys. zł wydatki w dyspozycji WL, 34 543 tys. zł wydatki jst; 15,6% całości wydatków z Programu OLiOC;
- obszar 4: *Edukacja, szkolenia oraz baza i zaplecze szkoleniowe* 4564,5 tys. zł, tj. 87,4% (5225,1 tys. zł), w tym 512,7 tys. zł wydatki w dyspozycji WL, 4051,8 tys. zł wydatki jst; 1,99% całości wydatków z Programu OLiOC;
- obszar 6: *Korpus obrony cywilnej* 49,1 tys. zł, tj. 92,1% (53,3 tys. zł), w całości wydatki WL; 0,02% całości wydatków z Programu OLiOC.

Szczegółowym badaniem objęto wydatki pozostające w dyspozycji Wojewody Lubelskiego (stanowiące wydatki dysponenta III w LUW – BOKiBU) w kwocie 483,3 tys. zł (2,3%) oraz wykorzystane przez jst w łącznej kwocie 14 947,2 tys. zł (7,1%), w tym 3266 tys. zł wydatków bieżących i 11 681,2 tys. zł majątkowych. Badanie wykazało m.in., że: środki dotacji zostały przyznane w terminie umożliwiającym wykonanie zadań w 2025 r. oraz na zadania wynikające z Programu OLiOC, kwoty dotacji naliczonych do wypłaty zostały prawidłowo określone, beneficjenci wykonali w całości zadania.

Na podstawie wyjaśnień Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego oraz badanej dokumentacji ustalono m.in., że: podziału środków finansowych dokonano w oparciu o analizę wniosków, a zasadność ich przyznania była weryfikowana z uwzględnieniem: zgodności

⁵⁰ W tym wydatki majątkowe jednostek budżetowych 6768,8 tys. zł, dotacje dla innych jednostek sektora finansów publicznych 4361,2 tys. zł (1 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką w Lublinie, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie), dotacje dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych 1402,7 tys. zł (Instytut Medycyny Wsi w Lublinie, Caritas Archidiecezji Lubelskiej, Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża).

⁵¹ Umowy zawarte z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie oraz z 1 Wojskowym Szpitalem Klinicznym z Polikliniką w Lublinie w ramach obszaru 2 Programu OLiOC. Łączny plan dotacji 280 tys. zł.

⁵² Umowy zawarte z Polskim Czerwonym Krzyżem – Lubelskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża (łączny plan dotacji 2572,2 tys. zł, wykorzystano 2566,5 tys. zł).

⁵³ Umowy zawarte z Caritas Archidiecezji Lubelskiej (łączny plan dotacji 2240 tys. zł, wykorzystano 1836,5 tys. zł).

⁵⁴ Łącznie z wydatkami niewygasającymi w kwocie 10 490,5 tys. zł.

⁵⁵ W tym 464 tys. zł wydatki niewygasające.

⁵⁶ W tym 10 026,5 tys. zł wydatki niewygasające.

⁵⁷ W tym wydatki niewygasające kwocie 5167,7 tys. zł.

⁵⁸ W tym wydatki niewygasające w kwocie 5322,8 tys. zł.

z Programem OLiOC, możliwości realizacji zadania do końca 2025 r., stopnia zaawansowania przedsięwzięcia, zasadności i racjonalności planowanych wydatków. Nie dokonywano podziału w oparciu o jeden wcześniej określony sformalizowany algorytm. W trakcie naboru wniosków jst nie określono wymagań co do ilości i jakości sprzętu, wyposażenia lub zapasów przypadających na jst. Mogły one samodzielnie określać zapotrzebowanie, kierując się lokalnymi potrzebami, przy jednoczesnym zachowaniu zgodności z katalogiem sprzętu określonym przez MSWiA (określono w nim minimalny przykładowy asortyment ilościowy z oznaczeniem norm lub standardów) oraz zakresem zadań przewidzianych w Programie OLiOC. W 2025 r. proces przyznawania i realizacji środków miał charakter bieżący, a ostatnie transze dotacji przekazywane były w drugiej połowie grudnia, co ograniczało możliwość pełnej oceny efektywności wykorzystania środków w tym samym roku⁵⁹. Nie prowadzono kontroli wykorzystania dotacji (zaplanowano je w 2026 r.). Beneficjenci wskazywali na trudności w zakresie postępowań przetargowych oraz ograniczony dostęp do asortymentu.

(akta kontroli tom I str. 384-520, 582-586 – plik 9, 587-590, 595-605, tom III str. 66-76)

2.1.9. Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków w kwocie 11 599,2 tys. zł, tj. 20,3% wydatków pozapłacowych Urzędu⁶⁰. Doboru próby dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych, odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym LUW. Próba 39 wydatków w kwocie 7579,3 tys. zł została wylosowana metodą monetarną⁶¹. Kwotę próby zwiększono o 2226,1 tys. zł, wynikającą z uwzględnienia pełnej wartości wylosowanych dowodów oraz o 1793,8 tys. zł wydatków dobranych celowo. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatki służyły realizacji zadań i zostały wykonane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym Urzędu. Spośród poddanych analizie wydatków dziewięć dotyczyło zakupów inwestycyjnych. Zakupy te zostały prawidłowo ujęte w ewidencji środków trwałych, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych⁶².

(akta kontroli tom III str. 73-76, 86-87)

2.1.10. W Urzędzie obowiązywała Polityka rozwoju i szkoleń Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie⁶³, w której określono jednakowy dostęp do szkoleń i możliwości podwyższenia kwalifikacji dla wszystkich pracowników Urzędu. Identyfikacja potrzeb szkoleniowych uwzględniała potrzeby rozwojowe poszczególnych osób oraz cele i priorytety Urzędu. Potrzeby te ustalane były na podstawie: indywidualnych programów rozwoju zawodowego (IPRZ), analizy opisu stanowisk, zakresu wykonywanych obowiązków, wniosków z oceny okresowej, zmiany przepisów prawa, potrzeb wynikających z awansu stanowiskowego. Do udziału w szkoleniu pracownicy byli zakwalifikowani na podstawie uzasadnionych wniosków Dyrektorów Wydziałów/Biur/komórek organizacyjnych.

Dyrektor Generalny ustalał roczny plan szkoleń, który zawierał w szczególności priorytety szkoleniowe oraz rodzaje szkoleń mających szczególne znaczenie w danym roku kalendarzowym, tj. szkolenia: centralne, powszechne, specjalistyczne, wewnętrzne oraz w ramach IPRZ.

⁵⁹ Beneficjenci zgłaszali trudności organizacyjne związane z: terminowością realizacji dostaw, dostępnością wykonawców i asortymentu, koniecznością wprowadzania zmian w harmonogramach.

⁶⁰ Dotyczy wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

⁶¹ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

⁶² Dz. U. z 2016 r. poz. 1864.

⁶³ Załącznik nr 8 do Programu Zarządzania Zasobami Ludzkimi w LUW.

Przewidziano także szkolenia w zakresie służby przygotowawczej oraz możliwość dofinansowania nauki w formach szkolnych (studia licencjackie, uzupełniające studia magisterskie, studia podyplomowe). Plan przygotowywany był przy uwzględnieniu środków finansowych przewidzianych na ten cel w budżecie Urzędu oraz możliwości organizacyjnych. W ramach szkoleń centralnych pracownicy LUW skorzystali ze szkoleń: „Ochrona ludności i obrona cywilna” (24 pracowników), „Myślenie krytyczne – jak być czujnym w świecie cyfrowym i rzeczywistym” (siedmiu pracowników), „Komunikacja bez przemocy” (trzech pracowników). LUW zorganizował jedno szkolenie powszechne „Doręczenia elektroniczne po zmianach obowiązujących od 1 stycznia 2025 r.” (239 pracowników). Z płatnych szkoleń wynikających z IPRZ skorzystało 35 pracowników, pięciu pracownikom przyznano dofinansowanie do nauki, tj. trzem do studiów podyplomowych, jednemu do studiów drugiego stopnia oraz jednemu do studiów magisterskich. W 2025 r. LUW sfinansował 46 szkoleń⁶⁴. Kwota wydatków na szkolenia dla 611 osób w 2025 r. wyniosła 258,3 tys. zł⁶⁵. Korzystali z nich głównie członkowie korpusu służby cywilnej. Przeważały szkolenia o tematyce administracyjno-prawnej (19) oraz kursy z zakresu ratownictwa medycznego (osiem).

W LUW wystąpiły przypadki realizowania szkoleń pozaplanowych. Analiza wybranych 10 szkoleń nieplanowanych wykazała, że w siedmiu przypadkach szkolenia były zgodne z IPRZ, w tym w czterech wynikały jednocześnie ze zmiany przepisów prawnych. Pozostałe szkolenia związane były ze zmianą obowiązków służbowych.

Dyrektor BOKiBU wyjaśnił, że potrzeba realizacji szkoleń, których nie ujęto w planie na 2025 r. wynikała z bieżących potrzeb komórek organizacyjnych Urzędu oraz zadań realizowanych na poszczególnych stanowiskach pracy. Były to głównie sytuacje związane ze zmianą przepisów prawa, pojawieniem się nowych zadań, a także podniesienia kwalifikacji pracownika w obszarze, który w momencie opracowywania planu szkoleń nie był możliwy do przewidzenia. W niektórych przypadkach zasadny okazywał się również udział pracownika w szkoleniach o tematyce odmiennej od zaplanowanej wcześniej w planie szkoleń, jeżeli w trakcie roku pojawiła się możliwość skorzystania z bardziej adekwatnego szkolenia odpowiadającego potrzebom merytorycznym w danym momencie. Wskazał także, że wszystkie szkolenia każdorazowo były uzasadniane pod względem merytorycznym.

Badaniem objęto siedem wydatków na szkolenia poniesionych z budżetu państwa na łączną kwotę 127,7 tys. zł, w tym czterech na szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz po jednym z obszaru: finansowego, informatycznego i rozwoju interpersonalnego. Analiza wykazała, że tematyka pięciu sfinansowanych szkoleń i dwóch dofinansowanych studiów (podyplomowych i drugiego stopnia) związana była z zakresami obowiązków pracowników. Potrzeby szkoleniowe wynikały z IPRZ, zmiany przepisów prawnych i realizacji nowych zadań (np. wynikających z ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej) oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Z dwoma pracownikami, którym przyznano dofinansowanie do studiów podpisano umowy o podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, w których zawarto m.in. zobowiązanie do zwrotu kosztów poniesionych przez LUW w sytuacji określonej w art. 103⁵ ustawy z dnia 26 czerwca

⁶⁴ Z wyłączeniem szkoleń finansowanych z grantów.

⁶⁵ Bez kosztów delegacji ujętych w § 455 i 470, W kwocie 258,3 tys. zł kwota na szkolenia pracowników Dyspozytorni Medycznej stanowiła 83,1 tys. zł oraz dofinansowania do studiów 5 tys. zł. W kwocie ogółem nie uwzględniono szkoleń finansowanych z grantów.

1974 r. Kodeks pracy⁶⁶. W pozostałych przypadkach nie podpisywano umów na realizację szkoleń. Ocena przebiegu i efektywności zrealizowanych szkoleń przeprowadzana była m.in. poprzez wypełnianie przez pracowników Arkusza Indywidualnej Oceny Szkolenia i Arkusza Oceny Efektywności Szkolenia. Wydatki na objęte badaniem szkolenia zostały dokonane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym. W pięciu analizowanych przypadkach zapłaty (na podstawie faktur wystawionych na LUW) dokonano terminowo. W przypadku dofinansowania do studiów środki finansowe przekazano na rachunki wskazane przez pracowników.

(akta kontroli tom III str. 217-320, 631-645)

2.1.11. W Urzędzie w 2025 r. wypłacono trzy odszkodowania na łączną kwotę 42,7 tys. zł, w tym dwa na podstawie zawartych ugód mediacyjnych dla byłych pracowników LUW, z tytułu m.in. orzeczenia przez sąd niezgodnego z prawem rozwiązania stosunku pracy, w wysokości 22,7 tys. zł i 15 tys. zł oraz jedno w wysokości 5 tys. zł na rzecz spółki, wynikające z wyroku sądu na bezczynność Wojewody Lubelskiego w przedmiocie ustalenia odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości. Z uwagi na opóźnienie ze strony sądu w dostarczeniu do LUW prawomocnego postanowienia, jedno z odszkodowań w kwocie 22,7 tys. zł zapłacone zostało jeden dzień po terminie wynikającym z ugody, tj. 9 maja 2025 r., nie skutkowało to zapłatą przez LUW odsetek ani innych opłat. Odszkodowanie w kwocie 5 tys. zł w ewidencji księgowej ujęto w § 4610 *Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego*, zamiast w § 4600 *Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych*. Zagadnienie to szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W planie finansowym (wg ustawy) nie przewidziano wypłat odszkodowań, planowano wydatki w kwocie 52 tys. zł na sfinansowanie kosztów postępowań sądowych (§ 4610). Dyrektor BOKiBU wyjaśnił, że wysokość planu finansowego w ww. paragrafie w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej określana została na podstawie m.in. przeprowadzonej analizy wykonania lat ubiegłych.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 2, tom III str. 102-149, 610-616, 625-630, 670-673)

2.1.12. W 2025 r. wypłacono 23 ekwiwalenty za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wydatki z tego tytułu wyniosły 87,9 tys. zł. Wypłacono je 21 pracownikom, z którymi rozwiązano stosunek pracy⁶⁷ oraz spadkobiercom po dwóch zmarłych pracownikach. Pracownicy będący w okresie wypowiedzenia nie korzystali ze zwolnienia ze świadczenia pracy. Najczęstszą przyczyną niewykorzystania przez pracowników urlopu w okresie wypowiedzenia był długotrwały okres niezdolności do pracy poprzedzający rozwiązanie stosunku pracy oraz znaczna koncentracja obowiązków służbowych powodująca brak możliwości organizacyjnych udzielenia urlopu wypoczynkowego w trakcie trwania zatrudnienia. Z żadnym z pracowników, z którym rozwiązano stosunek pracy nie zawarto kolejnej umowy bezpośrednio po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniej. Sześciu pracownikom ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacono jeden lub dwa dni po rozwiązaniu stosunku pracy. W przypadku jednego z pracowników rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w trybie pilnym w związku z jego wyznaczeniem przez Prezesa Rady Ministrów do innych zadań oraz w jednym przypadku

⁶⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 277, ze zm.

⁶⁷ W dziesięciu przypadkach umowa została rozwiązana z upływem czasu na jaki została zawarta, w pięciu w następstwie porozumienia stron, w czterech w związku z przejściem pracownika na emeryturę, w dwóch pracownik został odwołany ze stanowiska, które było równoznaczne z rozwiązaniem stosunku pracy za wypowiedzeniem dokonanym przez pracodawcę.

konieczna była weryfikacja i potwierdzenie faktycznego stanu wykorzystanego urlopu w dniach bezpośrednio poprzedzających termin rozwiązania umowy o pracę. Pozostałe ekwiwalenty wypłacone zostały pracownikom w ostatnim dniu zatrudnienia, a spadkobiercom w lutym i maju 2025 r. (po ustaleniu osób uprawnionych). Nie wystąpiły przypadki zapłaty odsetek od ekwiwalentów ani wypłaty za urlopy, które uległy przedawnieniu. Wydatki zostały dokonane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym i zakwalifikowane do właściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str. tom III str. 325-334, 631-636, 664-669)

2.1.13. Łączne wydatki na funkcjonowanie WZON w 2025 r., ujęte w rozdziale 85321 *Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności*, wyniosły 13 620,8 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. Wydatki na wynagrodzenia WZON wyniosły 11 339,8 tys. zł, w tym 2690,6 tys. zł z tytułu umów o pracę oraz 8649,2 tys. zł z tytułu wynagrodzeń bezosobowych⁶⁸. W stosunku do 2024 r. wydatki na funkcjonowanie WZON wzrosły o 14,9%, w tym na wynagrodzenia z tytułu umów o pracę o 51,7%, a z tytułu wynagrodzeń bezosobowych o 126,7%.

W 2025 liczba członków WZON powołanych zarządzeniem nr 353 Wojewody Lubelskiego z dnia 19 grudnia 2023 r., ze zmianami (dalej: Zarządzenie 353) wynosiła 203 i była o 147,6% wyższa niż w 2023 r. (82) i o 21% wyższa niż w 2024 r. (167) Podstawą zatrudnienia i wynagradzania członków WZON było wyłącznie Zarządzenie 353, z członkami WZON nie zawierano odrębnych umów cywilnoprawnych⁶⁹. W celu obsługi spraw prowadzonych przez WZON⁷⁰, dodatkowo zatrudniano na umowy zlecenia osoby niebędące członkami zespołu (1 osobę w 2023 r., 22 w 2024 r. i 29 w 2025 r.). Umowy zlecenia z osobami niebędącymi członkami WZON zawierano najczęściej na okresy trzymiesięczne. W grupie tych osób było odpowiednio w latach 2023-2025: 1, 15 i 17 pracowników LUW, pozostałe pochodziły spoza LUW. Liczba pracowników LUW wykazanych w Zarządzeniu 353 jako członkowie WZON wyniosła w latach 2023-2025 odpowiednio: 10, 17 i 22⁷¹ (wzrost o 29%).

W latach 2023-2025 liczba spraw załatwionych⁷² przez WZON wyniosła odpowiednio: 2912, 15 347 i 29 857. (wzrost w 2025 r. w stosunku do 2024 r. o 95%). Zwiększenie dotyczyło przede wszystkim liczby spraw dotyczących ustalenia poziomu potrzeb wsparcia. Liczba wydanych decyzji w tych sprawach wzrosła w latach 2024-2025 o 113% (z 12 282 do 26 203).

Przewodniczący WZON wyjaśnił, że liczba członków WZON ulegała stopniowemu zwiększeniu stosownie do zwiększającej się liczby wpływających wniosków. Początkowe niedostosowanie liczby członków do liczby spraw wynikało z ograniczeń budżetowych, a także niemożliwej do oszacowania, szczególnie w 2023 r. i w początkowych miesiącach 2024 r., liczby wniosków, jakie wpłyną do WZON. Umowy cywilnoprawne zawierano ze względu na wyjątkowe okoliczności,

⁶⁸ W § 4170 ujęto wynagrodzenia członków WZON oraz pracowników LUW zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, niebędących członkami WZON, realizujących zadania w zakresie wprowadzania wniosków do systemu teleinformatycznego oraz inne zadania w zakresie obsługi WZON.

⁶⁹ W zarządzeniu określono m.in. skład i zadania WZON, stawki wynagrodzeń za rozpatrzenie poszczególnych spraw; dokumenty, na podstawie których wyliczano wynagrodzenie oraz termin wypłaty wynagrodzenia.

⁷⁰ Takich jak: wprowadzanie wniosków z załącznikami do systemu informatycznego EKSMON, lub weryfikacja formalna wniosków.

⁷¹ W 2025 r. w łącznej liczbie członków WZON, powołanych Zarządzeniem 353, było zatrudnionych na umowie o pracę 15 pracowników WZON (wyodrębnionej komórki organizacyjnej LUW, działającej na prawach wydziału) oraz siedmiu pracowników innych wydziałów LUW.

⁷² W przypadku spraw dotyczących orzeczeń o niepełnosprawności – zakończonych wydaniem orzeczenia, a w przypadku ustalania poziomu potrzeby wsparcia – wydaniem decyzji.

które nastąpiły w związku z wdrożeniem ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym⁷³, związane z bardzo dużym zainteresowaniem świadczeniem i złożeniem przez interesantów bardzo dużej liczby wniosków w stosunkowo krótkim czasie. Umowy te miały charakter tymczasowy.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że w 2025 r., w celu zwiększenia liczby pracowników WZON zatrudnionych na umowę o pracę i w związku z koniecznością zapewnienia właściwej obsługi prowadzenia zwiększonej liczby postępowań dotyczących ustalenia poziomu potrzeby wsparcia, zatrudniono w LUW do tego zadania dodatkowo dziewięciu pracowników. Taka możliwość powstała na skutek zwiększenia na ten cel środków finansowych funduszu wynagrodzeń o 795 tys. zł na rok 2025. Pomimo podejmowanych działań zaradczych nadal występuje, wywołane wielością postępowań, spiętrzenie spraw i niemożność dotrzymania wszystkich terminów. Jednakże głównym ograniczeniem uniemożliwiającym dodatkowe zwiększenie stanu zatrudnienia we WZON w 2025 r. były limity budżetowe.

Analizę terminowości realizacji zadań przeprowadzono na próbie 15 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem w 2025 r. decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia⁷⁴ oraz orzeczeń o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności⁷⁵. Analiza wykazała m.in. przypadki naruszenia – w prowadzeniu postępowań administracyjnych – przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁷⁶, ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁷⁷ oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia⁷⁸. Szczegółowo opisano to w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Badanie dokumentacji 20 osób⁷⁹, którym w 2025 r. wypłacono wynagrodzenie bezosobowe w łącznej kwocie 1224,8 tys. zł za realizację zadań WZON, wykazało m.in., że: wypłaty wynagrodzeń dla wybranych dwóch miesięcy dokonywano w wymaganym terminie (określonym w Zarządzeniu 353 lub w umowie); realizowane przez pracowników LUW czynności w ramach prac zespołów nie były wykonywane w godzinach pracy Urzędu.

(akta kontroli tom I str. 120-161, 536-541, 582-586 – plik 25)

2.1.14. Kontrolą objęto trzy postępowania o udzielenie zamówień publicznych na:

- dostawy dwóch fabrycznie nowych samochodów terenowych typu pick-up na potrzeby Państwowej Straży Rybackiej w LUW o wartości netto 454,1 tys. zł, udzielone w trybie podstawowym określonym w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁸⁰. Zamówienie było współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach programu FER 2027 – Fundusze Europejskie dla Rybactwa 2021–2027;

⁷³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1429.

⁷⁴ W tym jedna wydana w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy w styczniu 2026 r.

⁷⁵ W próbie znajdowało się 13 decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia (w tym cztery decyzje wydane w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy) oraz dwa orzeczenia wydane w toku odwoławczym od orzeczeń PZON: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności i orzeczenie o niepełnosprawności.

⁷⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 913, ze zm., dalej: ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej.

⁷⁷ Dz. U. z 2025 r. poz. 1691, dalej: Kpa.

⁷⁸ Dz. U. poz. 2581, dalej: rozporządzenie w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia.

⁷⁹ W tym 10 osób niebędących członkami WZON zatrudnionych na umowę cywilnoprawną oraz 10 członków WZON powołanych na podstawie Zarządzenia 353.

⁸⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm., dalej: Pzp.

- dostawy mobilnej stacji uzdatniania wody zanieczyszczonej oraz poprawy jej jakości, przeznaczonej do doposażenia magazynów Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, w tym przeciwpowodziowych, w LUW (wartość 84,9 tys. zł), a także rejestratora do monitoringu (wartość 105,7 tys. zł). Zamówienia te udzielone zostały z wyłączeniem stosowania przepisów Pzp.

Wydatki poniesione w 2025 r. na realizację ww. zamówień wyniosły łącznie 792,9 tys. zł, w tym 390,9 tys. zł z BŚE. Postępowanie w trybie podstawowym zostało przeprowadzone zgodnie z przepisami Pzp, jednak ogłoszenie o wykonaniu umowy na realizację zamówienia „Dostawa dwóch sztuk fabrycznie nowych samochodów terenowych typu pick-up na potrzeby Państwowej Straży Rybackiej w Lublinie” zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych dopiero 12 listopada 2025 r., tj. z opóźnieniem 111 dni w stosunku do terminu określonego w Pzp (30 dni). Zagadnienie to zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Postępowania dotyczące dostawy stacji uzdatniania wody oraz rejestratora do monitoringu przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi w LUW zasadami udzielania zamówień publicznych, określonymi w załączniku do zarządzenia Dyrektora Generalnego LUW z dnia 10 stycznia 2025 r.

W Urzędzie sporządzono „Plan postępowań o udzielenie zamówień na rok 2025”, który zamieszczono 18 lutego 2025 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych, zgodnie z art. 23 ust. 1 Pzp, oraz na stronie internetowej LUW. Plan był aktualizowany 19 razy, a ostatnia zmiana została dokonana 27 listopada 2025 r.

Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2025 r. sporządzono zgodnie z art. 82 ust. 1 Pzp i przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych 2 marca 2026 r., tj. w terminie określonym w art. 82 ust. 2 Pzp.

(akta kontroli tom III str. 335-422)

2.1.15. Zobowiązania w części 85/06 na 31 grudnia 2025 r. wyniosły 57 370,4 tys. zł i były o 3,5% niższe od zobowiązań na koniec 2024 r. (59 433,1 tys. zł). Dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2025 r. i pochodnych od tego wynagrodzenia, nieuregulowanych wniosków przewoźników i operatorów przewozów pasażerskich, które wpłynęły po terminie dokonywania zmian dotacji określonym w art. 170 ust. 1 upf, wyroków sądowych oraz zakupu usług niezbędnych dla funkcjonowania jednostek budżetowych. Zobowiązania wymagalne na koniec 2025 r. wynosiły 714,1 tys. zł i były o 501,1 tys. zł wyższe od zobowiązań na koniec 2024 r. (213 tys. zł). Dotyczyły głównie ugody zawartej przez Skarb Państwa dotyczącej zapłaty wierzytelności 578,9 tys. zł zabezpieczonej hipoteką na nieruchomości przejętej po zmarłym właścicielu, nieuregulowanej z uwagi na rzeczowy charakter zobowiązania, ograniczoną odpowiedzialność Skarbu Państwa do ww. składnika mienia i brak wszczęcia przez wierzyciela egzekucji z tej nieruchomości. Naliczone na 31 grudnia 2025 r. odsetki wyniosły 113,8 tys. zł. Dyrektor WFiB wyjaśniła, że uregulowanie zobowiązania byłoby sprzeczne z podpisaną ugodą i jej warunkami, a samo podpisanie ugody na omawianych warunkach było korzystniejsze dla Skarbu Państwa, ponieważ generuje niższe koszty i wstrzymuje procedurę dochodzenia należności przez pozostałych wierzycieli.

Pozostałe zobowiązania wymagalne dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego po zmarłych pracownikach oraz wyroków sądowych, w tym kosztów postępowań sądowych, które wpłynęły do LUW w terminie uniemożliwiającym ich uregulowanie w ramach budżetu na 2025 r.

Zobowiązania Urzędu na 31 grudnia 2025 r. wyniosły 11 376,4 tys. zł, tj. były o 801,4 tys. zł (7,6%) wyższe od zobowiązań na koniec 2024 r. (10 575 tys. zł). Zobowiązania wymagalne na koniec 2025 r. wynosiły 14,2 tys. zł i były o 5,7 tys. zł niższe od zobowiązań na koniec 2024 r. (19,9 tys. zł). Dotyczyły głównie kosztów postępowania sądowego i odsetek wynikających z wyroków.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 1, 4, 16, tom III str. 95-98, 595-605, 707-717, tom IV str. 190-194)

W 2025 r. w części 85/06 zapłacono odsetki w łącznej wysokości 146,6 tys. zł. Odsetki związane były głównie z zapłatą zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z wyroków sądowych, w tym 116,8 tys. zł dotyczyło wypłaty przez powiatowy inspektorat weterynarii odszkodowania, 9,8 tys. zł – zobowiązania zasądzonych na rzecz koła łowieckiego, 17,8 tys. zł podwyższenia renty za okres od maja 2018 r. do lutego 2025 r. i 1 tys. zł wynagrodzenia dla byłego pracownika PSSE.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 1, 16)

2.1.16. Wydatki niewygasające w 2025 r. w części 85/06⁸¹ wyniosły 10 490,5 tys. zł i dotyczyły dotacji celowych dla sześciu jst na realizację 16 zadań w ramach Programu OLiOC w zakresie obiektów zbiorowej ochrony (obszar 1 Programu OLiOC; 5167,7 tys. zł) oraz zabezpieczenia logistycznego i zapewnienia ciągłości dostaw (obszar 2; 5322,8 tys. zł)⁸². Realizacja tych zadań nie była pierwotnie planowana na rok 2025 w budżecie Wojewody, a przyczyną ich niezrealizowania było późne uruchomienie Programu OLiOC oraz przedłużające się procedury wyboru wykonawcy lub realizacja zamówienia publicznego. Wnioski kierowane do MF o przeniesienie wydatków 2025 r. do wykorzystania w roku 2026 spełniały warunki określone w art. 181 ust. 4 ufp. Do końca marca 2026 r., według sprawozdania Rb-28NW, wykonano wydatki w wysokości 8091 tys. zł (77,1%). Wszystkie zadania zostały wykonane. Niższa niż planowana (o 2399,5 tys. zł) wysokość wykorzystanej dotacji wynikała głównie z niższych niż zakładano na etapie wszczęcia postępowań o zamówienie publiczne wartości wynagrodzeń wykonawców ustalonych w zawartych umowach.

(akta kontroli tom I str. 67-119, 543-581, 591-594, 582-586 – plik 24, 607-608, 615)

2.1.16. W 2025 r. w wyniku realizacji wybranych wydatków budżetowych osiągnięto m.in. niżej wymienione efekty rzeczowe:

- sfinansowano zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystanego do produkcji rolnej. Wydatki z tego tytułu oraz na obsługę zadania wyniosły 179 637,6 tys. zł. Producenci rolni przedłożyli wnioski o zwrot części podatku zawartego w 120 626,9 tys. litrów zakupionego oleju napędowego;
- dofinansowano budowę i modernizację dróg (15 493,4 tys. zł) w ramach Rządowego programu rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030;
- dofinansowano budowę strażnic PSP w Puławach i Janowie Lubelskim kwotą 25 585 tys. zł;
- wypłacono 104,2 tys. świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 57 959,3 tys. zł;
- wypłacono 54,6 tys. zasiłków okresowych dla 10 tys. osób m.in. z powodu bezrobocia i zdarzeń losowych (32 287,5 tys. zł).

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 15)

⁸¹ Ujęte w wykazie planowanych wydatków w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2025 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1785).

⁸² Zadania zlecone w zakresie administracji rządowej: 464 tys. zł zadania bieżące powiatu (§ 2110), 4435,8 tys. zł inwestycje i zakupy inwestycyjne gmin (§ 6310), 5590,7 tys. zł inwestycje i zakupy inwestycyjne powiatu (§ 6410).

2.1.17. Dysponent części budżetowej, realizując określony w art. 175 ust. 2 pkt 1-5 ufp obowiązek nadzoru i kontroli, przeprowadzał kwartalne analizy wykonania budżetu, które dotyczyły m.in. weryfikacji zgodności wydatków z ich przeznaczeniem, zakresu rzeczowego finansowanych zadań, oceny stopnia realizacji zadań w odniesieniu do wysokości przekazanych dotacji oraz przyczyn powstania zobowiązań, w tym wymagalnych. Zgodnie z zapisami procedur wewnętrznych, dokonano jednostkowej i zbiorczej oceny stopnia realizacji założonych celów inwestycji finansowanych z budżetu Wojewody. WFiB występował także do kierowników nadzorowanych jednostek oraz wydziałów Urzędu o bieżące dokonywanie analizy realizacji nadzorowanych przez nich zadań.

Obowiązek nadzoru realizowany był również poprzez działalność kontrolną prowadzoną przez WFiB. W 2025 r. przeprowadzono m.in. trzy kontrole w jednostkach administracji podległych Wojewodzie, dotyczące m.in. wydatkowania środków publicznych oraz 24 kontroli wykorzystania dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej. Najważniejsze ustalenia dotyczyły: nieprawidłowości w ewidencjonowaniu wydatków, nieterminowego odprowadzania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, nieterminowego regulowania zobowiązań, wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, a także nieprawidłowego: prowadzenia ewidencji księgowej, sporządzania sprawozdań, rozliczenia wykorzystania dotacji celowych.

Monitorowano realizację zaleceń pokontrolnych, a wyniki kontroli wykorzystywano do oceny stopnia realizacji zadań, przy analizowaniu rozliczeń wykorzystania środków finansowych oraz planowaniu kontroli wykorzystania dotacji w następnym roku.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 5)

W 2025 r. Wydział Polityki Społecznej LUW przeprowadził 199 kontroli, w tym w ramach nadzoru nad realizacją zadań wynikających m.in. z:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych⁸³ – 32 kontrole,
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁸⁴ – 39 kontroli dotyczących m.in. domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia, zasiłków celowych dla osób poszkodowanych w wyniku klęsk żywiołowych,
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁸⁵ – 31 kontroli,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej⁸⁶ – 22 kontrole.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono m.in. nieprawidłowe wyliczenia dochodu rodziny uprawniającego do wnioskowanych świadczeń, nieprawidłowości w sporządzaniu decyzji administracyjnych oraz postępowaniach wobec dłużników alimentacyjnych, brak rzetelnej analizy zgromadzonej w sprawach dokumentacji.

Wydział Infrastruktury LUW przeprowadził 35 kontroli, w tym sześć dotyczących prawidłowości

⁸³ Dz. U. z 2025 r. poz. 1208, ze zm.

⁸⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, ze zm.

⁸⁵ Dz. U. z 2026 r. poz. 79.

⁸⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 49, ze zm.

realizacji pod względem rzeczowym i finansowym zadań dofinansowanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w latach 2021-2024, siedem dotyczących udzielenia w 2025 r. dopłat z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, osiem dotyczących prowadzenia rejestrów wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę, terminowości wydawania tych decyzji, cztery dotyczące organizacji ruchu w zakresie zgodności z obowiązującymi przepisami i bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach oraz cztery dotyczące spełniania przez ośrodki szkolenia wymagań określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym⁸⁷ i przepisach wykonawczych do ustawy. W wyniku kontroli stwierdzono m.in. nieprawidłowości w prowadzeniu ww. rejestrów wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę, niepełne wykonanie zakresu rzeczowego zadania dotyczącego budowy drogi, nieprzestrzeganie Pzp oraz nieuwzględnianie w rozkładach jazdy niektórych elementów wynikających z rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie rozkładów jazdy⁸⁸.

Wydział Zdrowia LUW przeprowadził 55 kontroli, w tym m.in. 15 w zakresie zgodności wykonywanej działalności z przepisami określającymi warunki wykonywania działalności leczniczej, dwie w zakresie prawidłowości realizacji zobowiązania do wykonywania zawodu na terytorium RP o którym mowa w art. 16j ust. 2b ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty⁸⁹, dziewięć dotyczących prawidłowości wykonywania i dokumentowania badań psychologicznych oraz wydanych orzeczeń psychologicznych osobom występujących o wydanie pozwolenia na broń lub zgłaszających do rejestru broń pneumatyczną oraz posiadających pozwolenie na broń lub zarejestrowaną broń pneumatyczną, 11 dotyczących organizacji opieki medycznej nad dzieckiem i/lub opieki medycznej nad kobietą i noworodkiem ze szczególnym uwzględnieniem standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej. W wyniku kontroli stwierdzono m.in. nieprawidłowości w zakresie dokumentowania badań psychologicznych, prowadzenia rejestru tych badań, niedokonywania lub niedokumentowania u kobiet w okresie ciąży pełnego katalogu zalecanych świadczeń profilaktycznych oraz badań diagnostycznych określonych w rozporządzeniu, niedokonywania przez położne POZ pełnej oceny matki (w tym oceny ryzyka wystąpienia depresji poporodowej) i noworodka zgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej⁹⁰.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 5)

W 2025 r. w LUW zrealizowano dwa zadania zapewniające dotyczące: analizy wynagrodzeń w zakresie spraw pracowniczych oraz oceny funkcjonowania strony internetowej Urzędu oraz podmiotowej strony Biuletynu Informacji Publicznej.

W wyniku kontroli P/26/001 *Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. – wykonanie planu finansowego Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Lublinie i Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Lublinie* pozytywnie oceniono wykonanie przez te jednostki planu finansowego w zakresie wydatków.

W wyniku kontroli I/25/003/LLU *Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na finansowanie lub*

⁸⁷ Dz. U. z 2025 r. poz. 1490, ze zm.

⁸⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 202.

⁸⁹ Dz. U. z 2026 r. poz. 37, ze zm., dalej: ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty.

⁹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 1324.

dofinansowanie wybranych inwestycji w województwie lubelskim, przeprowadzonej w komendach powiatowych PSP w Janowie Lubelskim i w Puławach, w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Tomaszowie Lubelskim oraz w Starostwie Powiatowym i w Zarządzie Dróg Powiatowych we Włodawie stwierdzono, że dotacje na realizację zadań inwestycyjnych zostały prawidłowo wykorzystane i rozliczone. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie naruszenia procedur udzielania zamówień publicznych, niemających wpływu na wybór wykonawcy, niewprowadzenia do ksiąg rachunkowych wartości projektu i nieruchomości otrzymanych nieodpłatnie, niezawarcia umowy na przeniesienie praw autorskich do projektu budowlanego.

(akta kontroli tom IV str. 364)

Po kontroli P/24/001 *Wykonanie budżetu państwa w 2023 r.* przeprowadzonej w LUW sformułowano wniosek pokontrolny nakazujący wyegzekwowanie od Marszałka Województwa Lubelskiego zwrotu dochodów z tytułu odsetek od środków zgromadzonych w 2023 r. na wydzielonym rachunku bankowym dla dotacji na organizowanie, finansowanie i zapewnienie warunków do odbywania przez lekarzy i lekarzy dentystów stażu podyplomowego⁹¹, w wysokości 184,2 tys. zł wraz z należnymi odsetkami. Wojewoda 18 grudnia 2024 r. przesłał do Marszałka wezwanie do zwrotu odsetek bankowych, o czym 24 grudnia 2024 r. poinformował Delegaturę NIK w Lublinie. 28 marca 2025 r. Wojewoda zawiadomił Marszałka Województwa Lubelskiego o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu przedmiotowych odsetek. Natomiast 30 września 2025 r. wydał decyzję określającą zwrot przez Województwo Lubelskie kwoty 184,2 tys. zł wraz z odsetkami, od której 13 października 2025 r. Zarząd Województwa Lubelskiego wniósł odwołanie. Na dzień 31 marca 2026 r. brak było rozstrzygnięcia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie odwołania Marszałka Województwa Lubelskiego od przedmiotowej decyzji Wojewody Lubelskiego⁹².

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 4, tom IV str. 195-207)

2.1.18. Wskaźniki realizacji zadań wojewody dla wybranych obszarów

Nazwa obszaru	Wskaźnik	2024	2025
Nadzór nad jst	Liczba jst (oraz jej jednostek organizacyjnych i podmiotów którym jst przekazuje dotacje) skontrolowanych przez UW w zakresie zadań pomocy społecznej w 2025 r./Liczba jst funkcjonujących w 2025 r. na terenie województwa * 100 (w %).	-	17% 75/425
Nadzór nad jst	Liczba skontrolowanych gmin przez UW w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich realizowanych przez gminy (DO, USC, ewidencja ludności)/Liczba gmin realizujących zadania zlecone na terenie województwa * 100 (w %).	33/213 15,49%	36/213 16,90%
Kierowanie administracją rządową zespoloną w województwie (wyłącznie podlegającą wojewodzie)	Liczba jednostek administracji zespolonej skontrolowanych w 2025 r. przez wojewodę/ Liczba jednostek administracji zespolonej w województwie * 100 (w %).	9/31 29%	11/31 35%
Kierowanie administracją rządową zespoloną w województwie (wyłącznie podlegającą wojewodzie)	Liczba wdrożonych zaleceń pokontrolnych/Liczba wydanych zaleceń pokontrolnych * 100 (w %)	25/25 100%	45/45 100%
Wydawanie decyzji administracyjnych w imieniu państwa i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców (ustawa z dnia 12 grudnia	Średni czas wydania decyzji (w dniach)	214	275

⁹¹ Dotacji udzielonej w 2023 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, o których mowa w art. 15i ust. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty.

⁹² Analogiczna sytuacja dotyczy odsetek od przedmiotowej dotacji udzielonej UMWL w 2024 r.

2013 r. o cudzoziemcach) dotyczących zezwolenia na pobyt stały			
Wydawanie decyzji administracyjnych w imieniu państwa i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców (ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) dotyczących zezwolenia na pobyt stały	Liczba wydanych rozstrzygnięć (decyzje/odmowy wszczęcia/ pozostawienie wniosków bez rozpoznania) w 2025 r./ Liczba prowadzonych spraw w 2025 r. * 100 (w %)	93,01%	114,74%
Wydawanie decyzji administracyjnych w imieniu państwa i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców (ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) dotyczących zezwolenia na pobyt stały	Liczba decyzji wydanych w 2025 r. w ustawowym terminie/ Liczba decyzji ogółem wydanych w 2025 r. * 100 (w %)	100,00%	100,00%
Wydawanie decyzji administracyjnych w imieniu państwa i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców (ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) dotyczących zezwolenia na pobyt stały	Liczba decyzji uchylonych przez organ II instancji w 2025/ Liczba decyzji wydanych przez organ II instancji wydanych w 2025 r. * 100 (w %)	28,57%	25,00%
Wydawanie decyzji administracyjnych w imieniu państwa i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców (ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) dotyczących zezwolenia na pobyt czasowy	Średni czas wydania decyzji (w dniach)	243	233
Wydawanie decyzji administracyjnych w imieniu państwa i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców (ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) dotyczących zezwolenia na pobyt czasowy	Liczba wydanych rozstrzygnięć (decyzje/odmowy wszczęcia/ pozostawienie wniosków bez rozpoznania) w 2025 r./ Liczba prowadzonych spraw w 2025 r. * 100 (w %)	100,76%	95,52%
Wydawanie decyzji administracyjnych w imieniu państwa i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców (ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) dotyczących zezwolenia na pobyt czasowy	Liczba decyzji uchylonych przez organ II instancji w 2025/ Liczba decyzji wydanych przez organ II instancji wydanych w 2025 r. * 100 (w %)	66,66%	50,00%
Realizacja wybranych zadań województwa Gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa	Stosunek należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami SP do zrealizowanych dochodów budżetowych z tytułu gospodarowania nieruchomościami SP na koniec 2025 r.	1,36	1,30
Realizacja wybranych zadań województwa Sprawy obywatelskie	Liczba punktów paszportowych na 100 tys. mieszkańców województwa	0,40 (8/ 2 024 637 *100 000)	0,55 (11/ 1 987 787 *100 000)
Koordynacja działań w sytuacjach kryzysowych i zarządzanie kryzysowe	Średni czas wydania zaleceń od momentu otrzymania od starosty projektu planu zarządzania kryzysowego (w dniach).	-	25 dni
Koordynacja działań w sytuacjach kryzysowych i zarządzanie kryzysowe	Liczba przeszkolonych osób w zakresie zarządzania kryzysowego w 2025 r./ Liczba osób wymagających przeszkolenia ogółem * 100 (w %).	-	58/58=100%

Koordinacja działań w sytuacjach kryzysowych i zarządzanie kryzysowe	Średni czas oczekiwania na połączenie z operatorem numeru alarmowego (w sek.)	8,94	8,91
Zagadnienia ogólne	Liczba skarg na działania wojewody i administracji zespolonej, które wpłynęły w 2025 r. na 10 tys. mieszkańców.	39	36
Zagadnienia ogólne	Liczba rozpatrzonych skarg i wniosków przez Wojewodę w 2025 r./ Liczba skarg i wniosków przyjętych do rozpatrzenia w 2025 r. *100 (w %).	218/339 64%	293/381 77%
Inne dane do pozyskania	Liczba (prawomocnych) wyroków wojewódzkich sądów administracyjnych dotyczących beczynności i przewlekłości postępowań administracyjnych wojewody (na mocy których uwzględniono skargi oraz w których zasądzone od wojewody sumę pieniężną na rzecz skarżącego) zapadłych w 2025 r. (w szt.)	-	2
Inne dane do pozyskania	Kwota wydatków poniesionych w 2025 r. w związku z wyrokami dotyczącymi beczynności i przewlekłości postępowań administracyjnych wojewody (w kwocie uwzględnić należy wszelkie wydatki poniesione w związku z postępowaniem, w tym kary, odszkodowania, koszty postępowania procesowego, egzekucyjnego, opłaty komornicze, odsetki itd.) (w tys. zł).	-	5,597
Inne dane do pozyskania	Kwota wydatków pozostających do zapłaty na koniec 2025 r. w związku z wyrokami dotyczącymi beczynności i przewlekłości postępowań administracyjnych wojewody (w tys. zł).	-	5,58

Najwyższa Izba Kontroli nie przeprowadzała kontroli prawidłowości wyliczenia ww. wskaźników. Wskaźniki dla wszystkich województw zostaną zaprezentowane w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2025 roku*.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 23, tom IV str. 3-27)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Blokady zaplanowanych wydatków w łącznej wysokości 11 495,2 tys. zł dokonano 72 dni (dwie decyzje) i 111 dni (jedna decyzja) od powzięcia informacji o braku możliwości wykorzystania środków przeznaczonych na kompleksową termomodernizację budynku LUW oraz na dowóz osób do i z lokali wyborczych.

Zaplanowane wydatki z budżetu środków europejskich na kompleksową termomodernizację budynku LUW w kwocie 9270,4 tys. zł oraz z budżetu państwa w wysokości 1546 tys. zł zostały zablokowane 2 grudnia 2025 r. (odpowiednio decyzjami WL: nr 2 w zakresie BŚE i nr 8 w zakresie środków budżetu państwa), tj. 82 dni od daty uzyskania przez Urząd informacji z WFOŚiGW (11 września 2025 r.) o negatywnej ocenie wniosku na realizację zadania z uwagi na wyczerpanie alokacji środków przewidzianych na dofinansowanie projektów w ramach naboru oraz 72 dni od decyzji Wojewody Lubelskiego z 19 września 2025 r.⁹³, wydanej po przeprowadzeniu analizy możliwości wykorzystania środków na inne projekty. BOKiBU zgłosiło do zablokowania niewykorzystane środki finansowe na realizację projektu 24 listopada 2025 r.

Niewykorzystane środki pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa w kwocie 678,8 tys. zł przeznaczone na sfinansowanie zorganizowania bezpłatnych przewozów do i z lokali wyborczych w zakresie I oraz II tury wyborów Prezydenta RP zablokowane zostały 30 grudnia 2025 r. (decyzja WL nr 59), tj. 111 dni od przekazania do MSWiA przez WFiB informacji o wysokości wykorzystanej dotacji.

Dyrektor BOKiBU wyjaśnił, że pierwsza informacja o niewykorzystaniu środków na planowane do

⁹³ Decyzją nr 535 z 19 września 2025 r. zmniejszono plan wydatków budżetu państwa w rozdziale 75011 § 6059 o kwotę 531 tys. zł, a decyzją nr 29 z 19 września r. zmniejszono plan wydatków BŚE w ww. rozdziale o kwotę 2498,6 tys. zł.

realizacji zadanie została zgłoszona do WFiB w dniu 29 sierpnia 2025 r. Wszelkie pozostałe środki w pierwszej kolejności przeznaczone były na zabezpieczenie środków na realizację innych zadań (projektów), które wymagają wnioskowania w trakcie roku budżetowego o dodatkowe środki z rezerwy celowej, co przekłada się na racjonalne i elastyczne gospodarowanie przez Urząd środkami budżetowymi. Zdaniem Dyrektora stopień wykorzystania posiadanych w ustawie budżetowej środków przeznaczonych na realizację projektu był trudny do oszacowania, kwoty zgłaszane jako przewidywane oszczędności były kalkulowane stosownie do upływającego czasu i realnych możliwości wykonania części zadania. Równocześnie, trwały rozmowy i korespondencja dotycząca możliwości realizacji projektu.

Dyrektor WFiB wyjaśniła, że pozostawienie środków na sfinansowanie bezpłatnych przewozów do i z lokali wyborczych w dyspozycji Wojewody wiązało się ze szczególną dbałością o terminowe zrealizowanie i sfinansowanie zadania. Jak pokazuje wieloletnie doświadczenie i fakty w realizacji zadań finansowych z budżetu Wojewody, pomimo że jst zgłaszają na jakimś etapie realizacji zadania brak zapotrzebowania zdarzają się przypadki, że jednostki domagają się dodatkowych środków, których nie zgłosiły wcześniej albo zgłosiły je w niewystarczającej wysokości. Powody tego są różne, głównie błędy jst. Dodatkowo decyzja dotycząca ujęcia kwot w decyzji w sprawie blokowania każdorazowo musi być poprzedzona szczegółową analizą zmierzającą do potwierdzenia, że proponowane kwoty do zablokowania są ostateczne i nie ulegną zmianie. Ostateczne określenie terminu zakończenia zadania jest niezwykle trudne, co z kolei determinuje podjęcie decyzji w sprawie blokowania planowanych wydatków.

NIK zauważa, że niezwłoczne dokonywanie blokad planowanych wydatków przyczynia się do efektywniejszego wykorzystania środków finansowych.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 31-32, tom II str. 79-186, tom III str. 631-643, tom IV str. 63-76)

2. Nie przestrzegano terminów i zasad doręczania pism w prowadzonych przez WZON postępowaniach w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia. Dotyczyło to:

- rozpatrzenia wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia w 12 z 13 objętych kontrolą postępowań w terminie dłuższym niż trzy miesiące od dnia wpływu do WZON, tj. niezgodnie z przepisami art. 6b⁴ ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej; czas rozpatrzenia tych wniosków wynosił od 117 do 359 dni (od prawie czterech do 12 miesięcy), średnio 262 dni;
- sporządzenia 12 zawiadomień o niezłażwieniu sprawy w terminie po upływie trzymiesięcznego terminu rozpatrzenia sprawy i bezpośrednio przed wydaniem decyzji (sporządzonej po upływie od czterech do 12 miesięcy od złożenia wniosku), co było niezgodne z art. 36 Kpa;
- nedoręczenia 11 zawiadomień o niezłażwieniu sprawy w terminie oraz dwóch decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, tj. niezgodnie z art. 39 Kpa;
- zawiadomienia wnioskodawcy o terminie i miejscu ustalenia poziomu potrzeby wsparcia, w pięciu postępowaniach, później niż 7 dni przed dniem wyznaczonego terminu, co było niezgodne z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia.

Przewodniczący WZON wyjaśnił m.in., że wskazane 12 wniosków nie mogło być rozpatrzonych w terminie ustawowym ze względu na znaczną liczbę wniosków, jakie wpłynęły do WZON

w stosunkowo krótkim czasie oraz ze względu na szczególny charakter tych spraw. Zasoby kadrowe WZON były niewystarczające w stosunku do liczby wpływających wniosków. Wyjaśnił także, że realizacja szeregu działań, zmierzających do zorganizowania posiedzeń składów ustalających i wydania wnioskodawcom decyzji, powoduje znaczne obciążenie pracowników administracyjnych, uniemożliwiające im przekazywanie zawiadomienia o niezafatwieniu sprawy w terminie przed końcem obowiązującego trzymiesięcznego okresu przewidzianego do rozpatrzenia wniosków. Konieczność sprawnej realizacji zadania wymaga organizowania przez pracowników WZON możliwie jak największej liczby posiedzeń składów ustalających, co skutkuje m.in. tym, że w niektórych przypadkach powstają opóźnienia w terminowym przekazywaniu informacji o zaplanowanych posiedzeniach osobom zainteresowanym.

NIK zwraca uwagę na konieczność zorganizowania realizacji zadań w sposób umożliwiający załatwianie spraw zgodnie z obowiązującymi przepisami.

(akta kontroli tom I str. 126-137, 582-586 – plik 25)

3. Kary umowne, naliczane za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy na realizację przebudowy Sali Błękitnej oraz dostosowanie budynku LUW do wymagań ppoż., nie zostały ujęte w księgach 2025 r.

Notą obciążeniową nr 18/2026 z 13 marca 2026 r. obciążono wykonawcę karą umowną w kwocie 141 133,28 zł w związku z odstąpieniem przez LUW od umowy nr 1417/2025 z 28 kwietnia 2025 r.⁹⁴ na realizację przebudowy Sali Błękitnej z przyczyn leżących po stronie wykonawcy oraz zwłoką w wykonaniu przedmiotu umowy. Zgodnie z uzasadnieniem kara umowna z tytułu odstąpienia od umowy wyniosła 83 738,99 zł, a kara umowna za zwłokę w realizacji zamówienia od dnia 4 grudnia 2025 r.⁹⁵ do 3 lutego 2026 r. (61 dni) 57 394,29 zł. Należność z tytułu noty została zaewidencjonowana w księgach 2026 r., pomimo że kara w wysokości 25 404,03 zł za okres od 5 do 31 grudnia 2025 r. powinna być ujęta w księgach 2025 r.

Pismem z dnia 30 marca 2026 r. zawiadomiono wykonawcę zadania dot. dostosowania budynku LUW do wymagań ppoż., że w związku ze zwłoką w wykonaniu przedmiotu umowy, naliczane są kary umowne. Na dzień 30 marca 2026 r. wysokość naliczonych kar za okres od 28 listopada 2025 r.⁹⁶ wyniosła 149 518,80 zł, z tego 41 330, 40 zł za 34 dni 2025 r. Kwota ta nie została ujęta w księgach rachunkowych 2025 r.

Zastępca Dyrektora Biura Informatyki i Obsługi Urzędu⁹⁷ wyjaśnił, że w przypadku zadania polegającego na dostosowaniu budynku LUW do wymagań ppoż. nie doszło do ostatecznego ustalenia wysokości kar umownych, wynikających z naruszeń umowy przez Wykonawcę. Urząd będzie ustalał ich wysokość po zakończeniu realizacji przedmiotu umowy lub po jej rozwiązaniu. W związku z powyższym, nie została wystawiona nota obciążeniowa z tytułu kar umownych. Ponadto na dochodzenie roszczeń przysługuje termin wynikający z przepisów Kodeksu cywilnego o przedawnieniu roszczeń. W myśl zasad ekonomiki procesowej Zamawiający będzie dochodził kar umownych po ustaleniu ich ostatecznej wysokości, po zakończeniu realizacji umowy lub po jej rozwiązaniu. W ramach umowy znajdują się zapisy dotyczące potrąceń kar umownych

⁹⁴ Oświadczenie z dnia 5 lutego 2026 r. o odstąpieniu od umowy.

⁹⁵ Określony w umowie termin wykonania zadania.

^{96,96} Tj. następny dzień po terminie wskazanym w umowie z 30 czerwca 2025 r. na realizację zamówienia.

⁹⁷ Dalej: BliOU.

z należności przysługujących Wykonawcy. Wskazał także, iż w razie ujawnienia się podstaw do potrącenia – zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego i warunkami umowy – LUW będzie z tych zapisów korzystał.

Zastępca Dyrektora BOKiBU wyjaśniła, że naliczenie oraz ujęcie w księgach rachunkowych w obszarze dochodów budżetowych kar umownych z tytułu braku realizacji przez wykonawcę zadania dotyczącego przebudowy Sali Błękitnej, miało miejsce w marcu 2026 r.⁹⁸ Procedura przygotowania noty obciążeniowej oraz wezwania do zapłaty kar umownych rozpoczęła się po zakończeniu współpracy z wykonawcą i rozwiązaniu umowy. Pismem z 11 lutego 2026 r. Zastępca Dyrektora BliOU powiadomił wstępnie Dyrektora BOKiBU o konieczności naliczenia kar umownych, co rozpoczęło procedurę uzgodnienia prawidłowości, zarówno kwot, ale przede wszystkim prawidłowości uzasadnienia, tj. podstaw prawnych, co wymagało konsultacji z Wydziałem Prawnym Nadzoru i Kontroli. Ogromny stopień natężenia pracy w tym okresie sprawił, że przypis z tytułu naliczenia kar umownych został omyłkowo zinterpretowany i zadekretowany przez pracownika księgowości w bieżącym roku budżetowym, bez rozgraniczenia na lata 2025-2026. W związku z niepełną realizacją zadania dot. dostosowania budynku LUW do wymagań ppoż. przez wykonawcę na podstawie umowy nr 1776/2025 z 30 czerwca 2025 r. zgodnie z informacjami otrzymywanymi z BliOU, kary umowne zostaną naliczone po zakończeniu realizacji przedmiotu umowy lub po jej rozwiązaniu. W związku z powyższym nie została jeszcze wystawiona nota obciążeniowa z tytułu kar umownych. Ponadto, na dochodzenie roszczeń przysługuje termin wynikający z przepisów Kodeksu cywilnego o przedawnieniu roszczeń. W myśl zasad ekonomiki procesowej, Zamawiający będzie dochodził kar umownych po ustaleniu ostatecznej ich wysokości, po zakończeniu realizacji umowy lub po jej rozwiązaniu. W ramach umowy znajdują się zapisy dotyczące potrąceń kar umownych z należności przysługujących wykonawcy. Należy podkreślić, iż w przypadku stwierdzenia podstaw do potrącenia – zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego i warunkami umowy – Urząd będzie korzystał z tych zapisów.

NIK zauważyła, że zgodnie z art. 6 ust. 1 uor w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Według art. 20 ust. 1 do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 2, tom III str. 206-210, 423-573, 646-651, 684-704)

4. Zobowiązanie na rzecz spółki wynikające z wyroku sądu, tj. odszkodowanie w kwocie 5000 zł będące, zgodnie z uzasadnieniem wyroku, kompensatą dla spółki za uszczerbek wynikający z zaniechania organu oraz koszty sądowe w kwocie 597 zł, zapłacone 27 listopada 2025 r., ujęto w ewidencji księgowej w łącznej kwocie w § 4610 *Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego*. Zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁹⁹, kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób

⁹⁸ Nota obciążeniowa nr 18/2026 z 13 marca 2026 r.

⁹⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.

prawnych i innych jednostek organizacyjnych powinny być ewidencjonowane w § 4600.

Zastępca Dyrektora BOKiBU wyjaśniła, że zobowiązanie w kwocie 5597 zł zaksięgowano w § 4610 na podstawie otrzymanego w dniu 26 listopada 2025 r. z Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Skarbu Państwa pisma w sprawie uiszczenia płatności na mocy wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 21 sierpnia 2025 r.¹⁰⁰ Wydatek został zinterpretowany przez pracowników księgowości jako zapłata kosztów sądowych, ponieważ w treści samego pisma nie wynikało, że suma pieniężna stanowi odszkodowanie, ta informacja była zawarta w szczegółowym, kilkustronicowym uzasadnieniu do wyroku. Dodatkowo, należy podkreślić, że powyższe zobowiązanie było księgowane w miesiącu listopadzie 2025 r., w którym występuje bardzo duże natężenie pracy wynikające z wpływu bardzo dużej liczby dokumentów księgowych, wymagających dokonywania bez żadnej zwłoki ewidencji księgowej i płatności, w związku z kończącym się rokiem budżetowym.

NIK zauważył, że nieprawidłowość w ww. zakresie stwierdzono również w kontroli P/25/001 *Wykonanie budżetu państwa w 2024 r.*, ponowne jej wystąpienie świadczy o niezrealizowaniu wniosku pokontrolnego dotyczącego Klasyfikowanie wydatków we właściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str. tom I str. 582-586 – plik 2, tom III str. 126-149, 670-673)

5. Ogłoszenie o wykonaniu umowy nr 1111/2025 zawartej po przeprowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym na dostawę dwóch fabrycznie nowych samochodów terenowych typu pick-up na potrzeby Państwowej Straży Rybackiej zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych 12 listopada 2025 r.¹⁰¹, tj. 111 dni po terminie do ogłoszenia określonym w art. 448 Pzp.

Zgodnie z § 2 ust. 2 ww. umowy, zamówienie uważa się za wykonane w dniu ukończenia przez wykonawcę wszystkich czynności, składających się na przedmiot zamówienia, potwierdzonych protokołem odbioru podpisanym przez zamawiającego i wykonawcę, co nastąpiło 24 czerwca 2025 r. W konsekwencji, zgodnie z art. 448 Pzp, termin na publikację ogłoszenia o wykonaniu umowy upływał 24 lipca 2025 r.

Zastępca Dyrektora BliOU wyjaśnił, że na podstawie § 9 pkt. 8 Zasad udzielania zamówień publicznych w LUW, obowiązek zgłoszenia (w terminie pięciu dni roboczych) realizacji dostawy oraz złożenia dokumentu potwierdzającego wykonanie umowy spoczywa na komórce merytorycznej. Komendant Państwowej Straży Rybackiej został o tym powiadomiony w systemie EZD dnia 25 marca 2025 r. Wewnętrzny proces administracyjny prowadzący do opublikowania ogłoszenia o wykonaniu umowy został zainicjowany dopiero po złożeniu przez osobę właściwą merytorycznie pełnego i uporządkowanego dokumentu w komórce ds. zamówień publicznych w dniu 7 listopada 2025 r. Po otrzymaniu dokumentu komórka ds. zamówień publicznych przystąpiła niezwłocznie do przygotowania i zrealizowania publikacji ogłoszenia o wykonaniu umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych, z czego efektem jest data zamieszczenia ogłoszenia – 12 listopada 2025 r. W konsekwencji fakt złożenia dokumentu przez Państwową Straż Rybacką po terminie 30-dniowym, spowodował opóźnienie w zamieszczeniu ogłoszenia.

¹⁰⁰ Odpis wyroku przekazany został do LUW pismem z 18 listopada 2025 r.

¹⁰¹ Ogłoszenie o wykonaniu umowy z dnia 12 listopada 2025 nr 2025/BZP 00525941/01.

NIK zauważa, że dyspozycja art. 448 Pzp ma na celu zwiększenie transparentności zamówień publicznych w stosunku do realizacji zamówienia. Pozwala bowiem zainteresowanym podmiotom uzyskać z publicznego publikatora (Biuletynu Zamówień Publicznych) informację na temat daty wykonania umowy w sprawie zamówienia publicznego, pozwalając na weryfikację terminowości wykonania zobowiązań wykonawcy, któremu zostało udzielone zamówienie. Dlatego też konieczna jest terminowa realizacja obowiązków informacyjnych wynikających z Pzp.

(akta kontroli str. tom III str. 337-353, 367-422, 684-689, 718-719)

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Wydatki BŚE w części 85/06 w 2025 r. wyniosły 75 087,5 tys. zł, stanowiły 82,6% planu (90 908,9 tys. zł) i były o 87,4% wyższe od wydatków poniesionych w 2024 r. (40 060,5 tys. zł). Środki przeznaczono na realizację projektów w ramach Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (dalej: FERS), Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027, Funduszy Europejskich dla Rybactwa na lata 2021-2027, Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

W 2025 r. Wojewoda wydał osiem decyzji w sprawie blokowania planowanych wydatków BŚE w kwocie ogółem 15 703,9 tys. zł, z tego siedem niezwłocznie po stwierdzeniu opóźnień w realizacji zadań oraz nadmiaru środków (art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp), a jedną 72 dni od decyzji Wojewody Lubelskiego z 19 września 2025 r., wydanej po przeprowadzeniu analizy możliwości wykorzystania środków na inne projekty, co opisano we wcześniejszym podobszarze w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. O dokonanych blokadach poinformowano MF.

Budżet Wojewody w 2025 r. zwiększono środkami finansowymi z rezerwy celowej poz. 98 w łącznej kwocie 33 077,7 tys. zł oraz z części 30 budżetu środków europejskich o kwotę 1551,2 tys. zł. Środki z rezerwy celowej przeznaczono głównie na realizację projektu pn.: „Dostosowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na terenie województwa lubelskiego do zmian klimatycznych, zmian w środowisku naturalnym oraz zagrożeń cywilizacyjnych” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (32 815,7 tys. zł). Badanie wykazało, że po otrzymaniu decyzji MF o przeniesieniu kwot z rezerwy celowej do części 85/06, Wojewoda prawidłowo wprowadził odpowiednie zmiany w BŚE. Zwiększenia wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe. Środki finansowe z rezerwy celowej poz. 98 zostały wykorzystane w 99,7% (32 990 tys. zł), zgodnie z przeznaczeniem na zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego, w tym m.in. 15 samochodów ratowniczo-gaśniczych wyposażonych w zbiornik wody przystosowany do transportu wody pitnej i gaśniczej, siedmiu łodzi ratowniczych, samochodu ratownictwa technicznego z dźwigiem hydraulicznym, ciężkiego samochodu ratownictwa chemiczno-ekologicznego, siedmiu busów 9-osobowych, dwóch kontenerów kwatermistrzowskich, dwóch sonarów poszukiwawczych, pięciu lekkich samochodów ratownictwa specjalistycznego. Nie wykorzystano środków w wysokości 87,7 tys. zł z uwagi na uzyskanie korzystnej oferty w przetargu na zakup busów. Wojewoda dokonał blokady niewykorzystanych środków.

Wydatki budżetu środków europejskich w BOKiBU wyniosły 839,7 tys. zł i stanowiły 7,2% planu po zmianach. Zostały przeznaczone na realizację czterech projektów, tj. „Zakup niezbędnych środków transportu dla Państwowej Straży Rybackiej w Lublinie” (390,9 tys. zł), „Profesjonalne

wsparcie w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej” (135,9 tys. zł), „Opieka nad dziećmi do lat 3 – Aktywny Maluch” (267,9 tys. zł), „Wsparcie edukacji formalnej dzieci i młodzieży z Ukrainy” (45 tys. zł). Projekty realizowane były w ramach FERS i Funduszy Europejskich dla Rybactwa. Plan wydatków BŚE został zwiększony środkami z rezerwy celowej¹⁰² o kwotę 262 tys. zł (wykorzystana w całości) z przeznaczeniem na zakup dwóch samochodów. Kwota ta została wprowadzona do planu finansowego niezwłocznie po wydaniu decyzji w sprawie jej przyznania. Niewykorzystanie środków (10 774,7 tys. zł) wynikało m.in. z nieuzyskania przez LUW dofinansowania do projektu termomodernizacji budynku LUW, z przesunięcia na 2026 r. realizacji zadania w ramach projektu pn. „Rozbudowa funkcjonalności hybrydowego systemu łączności radiowej w województwie lubelskim na potrzeby wsparcia Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego”¹⁰³ oraz wypłaty niższych niż planowano wynagrodzeń z powodu absencji pracowników biorących udział w projekcie pn. „Profesjonalne wsparcie w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej”. Środki w wysokości 10 773,1 tys. zł zostały zablokowane.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 2, 3, 6, 8, 21, 31, tom III str. 77-85, 199-205, tom IV str. 215)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na wydaniu decyzji w sprawie blokowania wydatków 72 dni od decyzji Wojewody Lubelskiego z 19 września 2025 r., wydanej po przeprowadzeniu analizy możliwości wykorzystania środków na inne projekty. Nieprawidłowość ta została szczegółowo opisana w podobszarze *Wydatki budżetu państwa*.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2025 r. w części 85/06 w zakresie wydatków. Wydatki zostały wykonane zgodnie z założeniami ustawy budżetowej na 2025 r. Dotacje celowe były udzielane i rozliczane zgodnie z przepisami.

Stwierdzono jednak nieprawidłowości polegające m.in. na zablokowaniu planowanych wydatków 72 i 111 dni od stwierdzenia braku możliwości ich wykorzystania w 2025 r., naruszeniu obowiązujących terminów i zasad doręczania pism w postępowaniach dotyczących ustalania poziomu potrzeby wsparcia i niezaksięgowaniu w księgach 2025 r. kar umownych.

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

3.1. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2025 r. przez dysponenta części 85/06 – województwo lubelskie i sprawozdań jednostkowych Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego (BOKiBU i WFiB):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),

¹⁰² Poz. 98 - Finansowanie programów z budżetu środków europejskich.

¹⁰³ W związku z wydłużeniem przez Instytucję Pośredniczącą terminu złożenia wniosku aplikacyjnego o dofinansowanie z programu FEnIKS jednocześnie uległa zmianie również data rozpoczęcia inwestycji.

- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb- 28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania za IV kwartał 2025 r. Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/06 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, z wyjątkiem zaniżenia w Rb-27 należności o kwotę 31,5 tys. zł objętą postępowaniem sądowym ujętą w ewidencji BOKiBU oraz wykazania w sprawozdaniu w Rb-28 zaangażowania i wykonania wydatków zaniżonych o 1 tys. zł w rozdziale 75421 *Zarządzanie kryzysowe* i zawyżonych o tę kwotę w rozdziale 75212 *Pozostałe wydatki obronne*. Wpływ na dane wykazane w Rb-28 miało również nieprawidłowe zaksięgowanie w BOKiBU wypłaconego odszkodowania w kwocie 5 tys. zł w § 4610 *Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego*. W pozostałym zakresie sprawozdania przedstawiają wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym. Stosowany system kontroli zarządczej nie w pełni zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań.

W trakcie kontroli sprawozdanie jednostkowe BOKiBU Rb-27 zostało skorygowane w zakresie należności objętych postępowaniem sądowym, nie wykazano jednak pełnej kwoty tych należności, ale pomniejszoną o odpisy aktualizujące, tj. o kwotę 24,1 tys. zł. Skorygowano również sprawozdanie Rb-28 w zakresie kwot zaangażowania i wykonania wydatków w rozdziałach 75212 i 75421.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 2, 3, 16, tom III str. 13-26, 88-89, 126-127, 574-605, 705-717)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawozdaniu Rb-28 Urzędu niezgodnie z ewidencją księgową wykazano zaangażowanie i wykonanie wydatków w rozdziałach 75421 § 4210 i 75212 § 4210. Według danych z przekazanej do NIK bazy zapisów księgowych, zaangażowanie i wydatki w rozdziale 75421 § 4210 wyniosły 137 143,18 zł, a w rozdziale 75212 § 4210 – 17 004,96 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-28

wykazano odpowiednio: 136 180,69 zł i 17 967,45 zł.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – pliki 2, 3, tom III str. 13-26, 584-586)

Zastępca Dyrektora BOKiBU wyjaśniła, że na przełomie roku 2025/2026 wykonywane były prace dostawcy oprogramowania finansowo – księgowego w zakresie rozbudowy od 1 stycznia 2026 r. wszystkich analitycznych kont księgowych. Na skutek wprowadzonych zmian, podczas przygotowywania i generowania sprawozdania Rb-28 za grudzień 2025 r., powstawały liczne nieprawidłowości dotyczące w szczególności błędnie wykazywanych kwot zobowiązań. Niezgodności te systematycznie były zgłaszane do opiekuna systemu celem pilnej weryfikacji. Każdorazowa zmiana, podczas weryfikacji przez opiekuna systemu, wymagała ponownej aktualizacji i odtworzenia danych w generowanym sprawozdaniu. Generowanie każdorazowo sprawozdania jest bardzo czasochłonne i oscyluje w granicach ok. 6-7 godzin. Po uzgodnieniu rozbieżności sprawozdanie Rb-28 za grudzień 2025 r. zostało zaimportowane do systemu TREZOR. W obawie, że nieprawidłowości pojawią się również przy generowaniu rocznego sprawozdania Rb-28 za 2025 r., prace nad przygotowaniem sprawozdania zostały rozpoczęte odpowiednio wcześniej i już w dniu 2 lutego 2026 r. dokonano importu sprawozdania rocznego do systemu TREZOR na podstawie danych zawartych w księgach rachunkowych na dany dzień. Jednocześnie trwały prace nad uzgadnianiem wykonania wydatków i przygotowywaniem analiz okresowych z wykonania budżetu, podczas których została wykryta pomyłka dotycząca błędnego ujęcia faktur dotyczących zakupu paliwa do samochodów służbowych, które zostały zakwalifikowane do rozdziału 75421 zamiast do rozdziału 75212 w kwocie 962,49 zł. W godzinach popołudniowych w dniu 2 lutego 2026 r. podjęto decyzję o przygotowaniu dokumentu „Polecenie księgowania”, w którym skorygowano błędne zapisy księgowe dotyczące wykonania i zaangażowania wydatków. Po dokonaniu wszelkich uzgodnień rozrachunków, sprawdzeniu poprawności wykazanych zobowiązań, w kolejnych dniach wygenerowano sprawozdanie Rb-28 roczne 2025 r. z systemu księgowego, zweryfikowano kwoty zobowiązań ze sprawozdaniem zaimportowanym wcześniej w systemie TREZOR, jednak na skutek przeoczenia nie dokonano ponownej weryfikacji wydatków i zaangażowania we wskazanych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, sugerując się brakiem wprowadzonych zmian w wykonaniu wydatków. Należy podkreślić, że w oddziale Budżetu we wskazanym okresie występuje ogromna kumulacja i intensyfikacja zadań, wykonywanych pod presją czasu, ponadto ogromne znaczenie miała również nieobecność pracownika, który dotychczas sporządzał sprawozdania, a tym samym konieczność nagłego zastępstwa, które to czynniki przyczyniły się do powstania wskazanej pomyłki. Powyższe przeoczenie wynikające z błędu ludzkiego, nie wpłynęło jednak na ogólną wysokość wykazanych wydatków i ich zaangażowanie wykazane w sprawozdaniu.

NIK uwzględnia, że w trakcie kontroli sprawozdanie Rb-28 zostało skorygowane w ww. zakresie.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 2, 3, tom III str. 13-26, 584-586, 652-657, 707-717)

2. W sprawozdaniu Rb-27 za 2025 r. nie wykazano należności z tytułu odszkodowania za utracone mienie w wysokości 31 481,51 zł, tj. należność główna 29 140,85 zł i odsetki 2340,66 zł, przeksięgowanych na konto 240 *Pozostałe rozrachunki*.

Zastępca Dyrektora BOKiBU wyjaśniła, że w sprawozdaniu rocznym Rb-27 nie wykazano należności z tytułu odszkodowania za utracone mienie ujętych na koncie księgowym 240 *Pozostałe rozrachunki*, gdyż w odpowiednich kolumnach (11-13) wykazano należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości, których termin minął i mogą być egzekwowane. Natomiast

roszczenia sporne skierowane na drogę sądową zinterpretowano jako roszczenia, które mogą być egzekwowane dopiero po uzyskaniu przed sądem stosownego tytułu egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonalności, tj. prawomocnego wyroku lub nakazu zapłaty. W przypadku roszczeń spornych ujętych na koncie 240 na daną chwilę Urząd nie dysponował prawomocnym orzeczeniem, dlatego też wartości nie zostały wykazane we ww. sprawozdaniu. Po dokonaniu ponownej analizy zasadności wykazania należności spornej w sprawozdaniu rocznym Rb-27, w wyniku której dokonano korekty powyższego sprawozdania, tj. nastąpiła korekta kwot wykazanych w kolumnach 7 i 11, które dotyczyły należności w paragrafach 0920 oraz 0950 w rozdziale 75011. W powyższych kolumnach w zakresie należności § 0950 dodatkowo ujęto kwotę 5828,17 zł, stanowiącą różnicę należności dotyczących spornych kar umownych w wysokości 29 140,85 zł, a kwotą 23 312,68 zł stanowiącą wartość odpisów aktualizujących należności. W § 0920 dodatkowo ujęto kwotę 1568,23 zł, stanowiącą różnicę należności dotychczas naliczonych odsetek spornych (2340,66 zł) a kwotą 772,43 zł stanowiącą wartość odpisów aktualizujących należności.

Zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 2 i 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa¹⁰⁴, stanowiącą załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁰⁵, w kolumnie „Należności” wykazuje się saldo początkowe (należności pozostałych do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty przypisów z tytułu dochodów budżetowych, których pierwotny termin płatności przypada na dany rok budżetowy, po zmniejszeniu o kwoty odpisów; w odpowiednich kolumnach salda końcowego (11-13) wykazuje się należności pozostałe do zapłaty (część należności, o których mowa w pkt 2), w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone).

NIK zauważa, że odpisy wymienione w ww. przepisie stanowią zmniejszenia należności z tytułu np. korekt, umorzeń. Należności w Rb-27 nie powinny być pomniejszane o odpisy aktualizujące należności. Ponadto w ewidencji BOKiBU, zgodnie z obrotami konta 290 *Odpisy aktualizujące należności*, utworzone zostały odpisy z tytułu należności od pięciu dłużników na kwotę ogółem 140 896,58 zł, w sprawozdaniu Rb-27 pomniejszono o odpisy aktualizujące tylko należności jednego dłużnika. Pozostałe wykazane zostały w pełnej kwocie wynikającej z konta 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 2, 3, 582-584, 595-605, 679-683, 699-706)

3.2. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

Księgi rachunkowe w LUW prowadzone były dla dysponenta części budżetowej 85/06 przez WFiB na podstawie przyjętych zasad *Polityki rachunkowości w zakresie Wojewody Lubelskiego oraz środków z innych źródeł*¹⁰⁶.

Obowiązująca Polityka rachunkowości spełniała wymogi określone w art. 10 ust. 1 uor.

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych dysponenta części 85/06 przeprowadzono na próbie

¹⁰⁴ Dalej: instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych.

¹⁰⁵ Dz. U. poz. 133.

¹⁰⁶ Dalej: Polityka rachunkowości. Przyjęta do stosowania zarządzeniem nr 39 Wojewody Lubelskiego z 12 lutego 2025 r., zmienionym zarządzeniem nr 64 z 20 lutego 2026 r.

95 zapisów księgowych o łącznej wartości 122 954 tys. zł, wylosowanych metodą monetarną¹⁰⁷, uzupełnionych 12 zapisami o łącznej wartości 3005,6 tys. zł dobranymi w sposób celowy, w wyniku przeglądu analitycznego ksiąg.

Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami właściwie ujęto w księgach rachunkowych, z wyjątkiem dziewięciu zapisów księgowych, w których wprowadzono błędne daty dowodów i daty księgowania, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 582-586 – plik 22, tom II str. 197-207, 256-259)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W przypadku dziewięciu zapisów księgowych o wartości bezwzględnej 2475,7 tys. zł wprowadzono błędne daty dowodów i daty księgowania. Osiem z tych zapisów zostało zatwierdzonych w księgach pod datą wcześniejszą niż data dowodu i data księgowania. Stanowiło to naruszenie art. 24 ust. 1 i 3 uor.

Dyrektor WFiB wyjaśniła, że powyższe wynikało z błędu przy księgowaniu, tj. przy wprowadzaniu dekretu w programie finansowo-księgowym data księgowania została niewłaściwie ustawiona. Prawidłowa data księgowania to data zatwierdzenia dowodu księgowego. Wyjaśniła, że dokumenty zaewidencjonowane zostały w prawidłowym okresie sprawozdawczym. Poinformowała również, że zostały podjęte działania w celu uniknięcia tego typu błędów w przyszłości.

NIK uwzględnia, że w trakcie kontroli WFiB zwrócił się do dostawcy programu finansowo-księgowego o ustawienie blokady księgowania w sytuacji ww. sekwencji dat i taka blokada została ustawiona.

(akta kontroli tom II str. 258-259, akta kontroli tom IV str. 195-207)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała łączne sprawozdania dysponenta części 85/06 – województwo lubelskie oraz sprawozdania jednostkowe LUW, z wyjątkiem sprawozdania Rb-27 BOKiBU. Księgi rachunkowe dysponenta części były prowadzone rzetelnie i sprawdzalnie, jednakże stwierdzono nieprawidłowości polegające na wykazaniu w sprawozdaniach danych niezgodnych z ewidencją księgową, ujęciu wydatków w nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej oraz wprowadzeniu do ksiąg rachunkowych błędnych dat dowodów i dat księgowania.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski i uwagę:

¹⁰⁷ Uwzględniającej wartość transakcji przy ich losowaniu.

Wnioski

1. Zapewnienie terminowego przekazywania do WFiB dokumentów finansowo-księgowych w zakresie decyzji ustalających należności budżetu państwa.
2. Blokowanie wydatków niezwłocznie po uzyskaniu informacji o braku możliwości ich zrealizowania w roku budżetowym.
3. Zapewnienie terminowości prowadzenia przez WZON postępowań dotyczących ustalania poziomu potrzeby wsparcia oraz prawidłowości doręczania zawiadomień w tych postępowaniach.
4. Ujmowanie w ewidencji księgowej wydatków z tytułu odszkodowań wynikających z wyroku sądu w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej.
5. Ujmowanie w księgach rachunkowych według stanu na ostatni dzień roku kalendarzowego kar umownych wynikających z zawartych umów z kontrahentami/wykonawcami.
6. Zamieszczanie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o wykonaniu umowy w terminie przewidzianym w Pzp.
7. Skorygowanie sprawozdania Rb-27 za 2025 r. poprzez uwzględnienie pełnej kwoty należności wynikającej z ewidencji księgowej.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości świadczą o nieefektywności kontroli zarządczej w LUW w analizowanych obszarach, co wskazuje na konieczność weryfikacji adekwatności jej mechanizmów i wprowadzenia stosownych zmian.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹⁰⁸ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Lubelskiej Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

¹⁰⁸ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Lublin, 15 kwietnia 2026 r.

Kontrolerzy:

Doradca ekonomiczny

Katarzyna Typiak

/podpisano elektronicznie/

Doradca ekonomiczny

Barbara Koszałka

/podpisano elektronicznie/

Doradca ekonomiczny

Przemysław Fidecki

/podpisano elektronicznie/

Główny specjalista kontroli państwowej

Paweł Gruszkiewicz

/podpisano elektronicznie/

Specjalista kontroli państwowej

Agnieszka Kulik

/podpisano elektronicznie/

Inspektor kontroli państwowej

Katarzyna Jabłońska-Karczmarczyk

/podpisano elektronicznie/

p.o. Dyrektor

Lubelskiej Delegatury NIK

w Lublinie

Edward Szempruch

/podpisano elektronicznie/